روزنامهٔ

جشن شاهنشاهی ایران

این روزنامه یکبار در تاریخ طی ۱۰۰ شماره و در تیراژی برابر تیراژ همهٔ جراید سراسر کشور و همراه با آنها انتشار میابد

شماره چهل و یکم - پنجشنبه هجدهم شهریور ماه ۱۳۵۰

جشن شاهنشاهی عنصر تعیین کننده در آبادانی ایران

مصاحبه با سفیر شاهنشاه آریامهر در بلژیک

✻ هخامنشی‌ها و یونانیان

اقتصاد در شاهنشاهی هخامنشی

سلسله مقالات «تحقیقی در دیپلماسی ایران باستان» در شماره دیروز پایان یافت و اینك تحقیقی دیگر در زمینه «اقتصاد» جای آن را میگیرد. تحقیق در دیپلماسی ایران باستان آنچنان که انتظار میرفت با اقبال خوانندگان روزنامه جشن شاهنشاهی روبرو شد، هدف این سلسله مقالات شناساندن جنبه های کمتر شناخته شده از شاهنشاهی ایران باستان بود، در این مقالات دیدیم که بسیاری از اصول و خط مشی های سیاسی ایران باستان هنوز هم میتواند سرمشق جهان پیشرفته امروز قرار گیرد.

اما مقالاتی که امروز شروع میشود شناخت «اقتصاد در شاهنشاهی هخامنشی» است پایی جوئی عمیقی در یکی دیگر از جنبه های اجتماعی و اساس شاهنشاهی ایران باستان.

یقین داریم این سلسله مقالات نیز مورد نظر صاحبنظران و خوانندگان روزنامه جشن شاهنشاهی قرار خواهد گرفت. اقتصاد در شاهنشاهی هخامنشی در صفحه سوم چاپ میشود..

✻ تجلی دیگری از همکاری مردم و سازمانهای دولتی برای تسریع در کار آبادانی و ساختمانی

۱۰۰ لوحه آزادی و آزادگی

این است رستگاری و آزادمنشی

«به‌خلیفه بگو:

میان من و تو، جز این شمشیر نیست. من مردی رویگرزاده‌ام. و از پدر، رویگری آموخته‌ام. و خوراك من، نان‌جوین و پیاز و تره بوده است. و این پادشاهی و گنج و مال را، از رامهرمزی بدست آورده‌ام.

از پای ننشینم، تا دست خود را به‌گوشمال تو بگشایم. یا آنکه گفتم بجای آرم. یا به‌رویگری و خوردن نان‌جوین و تره و پیاز بازگردم»

«از پیام یعقوب، آزاده سردار ایرانی به‌خلیفه تازی»

✻✻✻

خوگری، از مرگ، مهلك‌تر است. و این حقیقتی

بقیه در صفحه ۲

تجلی نقش ایران در حراست و دفاع از فرهنگ و دانش بشری

بمناسبت جشن‌های جهانی شاهنشاهی ایران، در چندین کشور خارجی که گنجینه‌های عظیم و گرانقدر کتب خطی و چاپی و اسناد ایرانی دراختیار دارند، دهها نمایشگاه برپا میشود. این نمایشگاه‌ها، که هریك، مدتی، باز است و در معرض دید و مطالعه مردم در شهرها و پایتخت‌های کشورهای مختلف خواهد بود، بدنیا، اصالت فرهنگ مکتوب دوهزارویانصد ساله شاهنشاهی ایران را، خاطرنشان میسازد، و دنیا باتجلیل، به‌مجموعه مدون و شیرازه‌بندی شده ملتی اندیشه میکند، که‌اکنون، نیز، چون دوهزارویانصدسال پیش، آفریننده فرهنگ و تمدن‌است. وبااین مجموعه گرانقدر، به‌تکوین فرهنگ و دانش امروز بشر، خدمت کرده است. و باآنکه دربستر سیلاب‌های حادثه تاریخ قرار گرفته، حراست و دفاع از فرهنگ و دانش را، هرگز ترك نکرده است. کتابخانه ملی پاریس، کتابخانه لنین مسکو، کتابخانه واتیکان که عظیم‌ترین گنجینه فرهنگ ایران شاهنشاهی را دراختیار دارند، باترتیب نمایشگاه، پیام‌های این فرهنگ را، بدنیا عرضه میکنند. پیام‌های تجربه‌اندوخته‌ترین، و پرحادثه‌ترین فرهنگ جهان را، که باز پرنیرو و سرشار از حرکت و زندگی، برجای مانده است.

پایتخت دانمارك، قدیم‌ترین اسناد و کتاب‌های ایرانی را، مجموعه منحصربفرد خطی اوستایی و پهلوی را، برابر چشمان کنجکاو جویندگان فرهنگ میگذارد. مجموعه‌ای‌را که از توفان حادثات، تاامروز مانده است، واین گنجینه‌قدیم‌و عظیم، در یازده کشور، بدنیا خاطرنشان میسازد، یك‌روز، آئین شاهنشاهی، آنچه را خود داشت، دراختیار تمام تمدن‌های زمان میگذاشت، واین تمدن‌ها را نیز بیکدیگر پیوند میزد، تابارور شود، واینگونه، زیربنای فرهنگ‌امروزین را استوار ساخت، و روز دیگر، آئین شاهنشاهی به‌تدوین مجموعه فرهنگ‌ودانش‌قدیم و داده‌های‌خودبرآن، میپرداخت.

بقیه در صفحه ۲

✻ پرچمدار بزرگ حقیقت

رهنمون ما بدوران تمدن بزرگ و سخنان شاهنشاه درباره وظائف و مسؤلیت سازمان‌ها

درصفحه هفتم

✻ تجهیز هتل‌ها و متل‌ها

صفحه ۷

۳۴ روز تا آغاز جشن شاهنشاهی فاصله داریم

جشن شاهنشاهی، زمینه تأمین حسن تفاهم و همکاری بین المللی است

✻ سدارس و میل و مغان در خدمت صنعت و کشاورزی نوین آذربایجان

✻ ۹۰ هزار هکتار اراضی زیر کشت میرود

در صفحه ۵

روزشمار ۲۵۰۰ سال شاهنشاهی ایران زمین

دوران کهنسالی او، همراه با بینشی نو بود. وامام فخررازی،که تالیفات متعددی بدست دانش‌پژوهان سپرد، خود دارای مجالس‌گرم گفتگو و دروس ارزنده بود. ودر حکمت از ارباب شکست بشمار میرفت واز جمله نوآوران زمان بود. گروهی دیگر، دراین زمان دست به‌تالیف کتابهای متعدد زدند. که نامشان پوشیده است. اینان خود را «اخوان‌الصفا» مینامیدند و درآن تاریکی میکوشیدندچراغی برفروزند. ودراین دوران، هنوز روشنائی شعر برخاسته ازخراسان، و ماوراءالنهر ، نمودی دلنشین داشت. امیرالشعرا معزی، شاعر بزرگ دربار واتوری ابیوردی ، شاعر دیگر این روزگار است. بجز این‌ها میتوان از رشید وطواط ، ونظامی، وخاقانی نام برمیم.

انوری، در نیشابور و شهرهای دیگر خراسان میگردید و شعرش بالطرافت طبع و وسعت کلام وبینش خاص، آمیخته‌بود. شعر او ، آنگونه تاثیری در دلها داشت‌که بکبار سلطان سنجر را برانگیخت تابه‌جنگ با ترکان غز برخیزد. و آن ازنوادرکلام است. شعر بااین مطلع آغاز میگردد:

به سعرغند اگر بگذری ای باد سحر
نامه‌ی اهل خراسان ، ببر خاقان‌بر

از دیگر شاعران این عصر ، ابوالمجد مجدودبن آدم سنائی غزنوی، عارف بزرگ و شاعر توانا میباشد. سنائی در ردیف‌بزرگترین شاعران ایران است واز نخستین شاعران بزرگ عارف بشمار میرود. او، به‌فلسوو وسیعی از عرفان و خداپرستی آگاهانه دست یافته است و مفهوم این سخن‌را میتوان ازمطالعه‌ی آثار او دریافت. او در شعرش، بامهارت و استادی بی‌نظیر، اندیشه‌های حکمی و حقایق عرفانی و تمثیلات تعقلی را بکار میگیرد. وخود مبداء تحولی در شعر فارسی بشمار میآید. آثار درخشانی به‌گنجینه ادب فارسی افزوده که ازآن میان میتوان به «حدیقة‌الحقیقه» و مثنویهای «سیرالعبادالی‌المعاد» و «طریق‌التحقیق» و «کارنامه» بلخ و نیز دیوان قصائد و غزلیات او، مشتمله ، عقلنامه، و تجربه‌العلم

تجلی نقش ایران در حراست و دفاع از ...

بقیه از صفحه ۱

و قرنها، در دانشگاههای اروپا ، کتاب‌های مدون حکمت وطب دانشمندان ایرانی تدریس میشد، و نام رازی وابن‌سینا و ده‌ها، مردان نام‌آور دیگر فرهنگ شاهنشاهی ایران،حاکم حوزه‌های درس و بحث اروپا بود، و فرهنگ و دانش یونانی را نیز، ازطریق آنچه این مردان دانش فرهنگ شاهنشاهی گردآورده بودند، می‌شناخت، وآمروز هنگامی که از روی بی‌غرضی، بخواهند به‌تدوین تاریخ علم و فلسفه در غرب بپردازند قادر نیستند، ستون و پایه این تدوین را، که مغزهای اندیشمند ایرانی بوده، نادیده بگیرند.

اما، فرهنگ شاهنشاهی، به‌مجموعه داده‌های حکمت که از فلسفه، ریاضی، طب، نجوم ترکیب میشود، محدود نبوده است. وتمام جلوه‌های اندیشه و ذوق واحساس آدمی را دربر میگرفته است، غرب، قبل از آنکه باداش ریاضی ،و پایه‌گذاریهای خیام نیشابوری آشنا شود، شیفته رباعی‌های حکیمانه و ظریف وسراپا اندیشه خیام شده بود، وبزرگترین شاعران و هنرمندان غرب، شانه زیربار نفوذ معنوی شاعران و هنرمندان ایرانی دارند.

این، ازگذشته است، گذشته‌ای که طی دوهزار وپانصد سال ، پیوسته جاری بوده است وبین آن ، باگذشته‌ای که برای سرزمین‌های مهد تمدن‌های قدیم قائل هستند، بسیار فاصله دارد . گذشته آئین شاهنشاهی ایران ، چون یك سرگذشت ، یك آهنگ، یك تابلو ، یك قطعه کامل ایرانی، باامروز بهم پیوسته است و جدایی‌پذیر نیست، درحالیکه، گذشته آن تمدن‌ها، منقطع شده‌است، و باحال ملی‌که خودرا میراث‌دار و میراث برآن میدانند ، هیچ رابطه ندارد.

دربرگزاری این نمایشگاههای بزرگ کتاب و سند خطی، دنیا با پیام فرهنگ شاهنشاهی ایران آشنا میشودکه پیوند انسانی، در روابط ملل، و دوستی و تفاهم، وعدول از کینه‌ورزی و بیگانه‌سری ، شرط پیروزی جهانی انسان برمشکلات ناشناخته تمدن است. و درعین حال ، درمییابدکه چنین فرهنگی ، میتواند ، الهام‌بخش دنیا برای پیکار با بیسوادی باشد، و شاهنشاهی که مظهر و نماینده و ادامه‌دهنده آئین شاهنشاهی و حافظ و پاسدار فرهنگ آنست، باید مبتکر پیکار جهانی بابیسوادی باشد، و پرچم این‌پیکار مقدس را ، به‌دستهای نیرومند، وارادهٔ استوار ملت خویش بسپارد ، و آتش شوق پیکار بابیسوادی را ، در دل دنیا، فروزان ، نگاه دارد.

آئینی که دوهزاروپانصدسال سابقه کتابت و تدوین فرهنگ دارد، و در جهان متمدن امروز ودرمیان تمدنهای زنده، قدیم‌ترین و عظیم‌ترین مجموعه اندیشه بشری‌راخویش اختصاص داده است، میتواند ، به‌ترویج مواد، برخیزد و شاهنشاه آریامهر که میزبان، و نقطه‌عطف‌جشن‌دوهزاروپانصد سال شاهنشاهی ایران هستند بایستوانه چنین فرهنگ‌و آئینی است‌که به‌دفاع از انسان عصرما، برخاسته‌اند دنیا نیك دریافته است که تجلیل جشن شاهنشاهی ایران، تجلیل‌فرهنگ و دانش بشری است.

اشاره کرد.

انوری ، نیز از جمله شاعران بزرگی است که دراین زمان، در قلمرو علم نجوم و هیات از دانشمندان بنام گردیده است. او از جمله شاعرانی است‌که بااِبداع شیوه‌هائی نو در زمینه‌آفرینش هنری خود، تاثیر آشکاری برشاعران هم‌عصر و بعداز خود نهاد. او از فلسفه و ریاضیات و نیز از سرچشمه‌های ادب و فرهنگ، بهره‌ها گرفته و اندیشه‌دوربرواز و مهارت او، درشعر، اعجاب‌آور بود. بزرگترین خصلت شعر او این است که از زبان محاوره، سودجوئی میکرد. مضامین و اصطلاحات علمی و فلسفی باشعر او همراه بود. درزمینه غزل‌هم ، آثار ارزنده‌ای آفرید.

و بدینگونه ، دراین عصر ، که سیاهی، برایران‌زمین سایه گسترده بود، دانشمندان بزرگی از گوشه‌وکنار برمیخاستند.ومردم در اشتیاق روزهای روشن، تصویر خورشید را در برابرمیداشتند. و روزگار میگذشت. و شعله‌های‌نور ، در گوشه‌وکنار ،دودل‌تاریکی، بجلوه‌گری‌آغازیده بود ، شعله‌های‌روشن ازنوردانش ،ادب‌و مقاومت. مقاومت در برابر انیران. وانتظار در دستها شکفته بود و دردلها دراین عصر، در گوشه‌ای ازایران، در مهد فارس، حکومتی درکار حکمروائی بود که بزرگترین شاعر ایران،دردامان او پرورش‌مییافت.

۱۱٤۸ - ۱۱۲۵ میلادی

اتابکان فارس ، از نوادگان سلغر بودند.و سلغر ، خود غلام و مربی و یکی از امرای سلجوقی بود.

بعداز آنکه «بوزابه»، بدیار مرگ شتافت ، حکومت فارس ، به‌ملك شاه پسرمحمود واگذار شد. حوادثی که بوقوع پیوست باعث آمد، سنقر، برلشکریان ملکشاه غالب آید. او بالقب مظفرالدین ، خودرا اتابك فارس نامید و شیراز را مقر حکومت قرارداد. در این هنگام، در رقصت شرقی این ایالت، یعنی در ناحیه‌ی سرحدی میان‌فارس و کرمان و خلیج، که شامل شهرهای داربارگرد ، نیریز، ایك،فرك، طارم ، و اصفهبانات بود ،سلسله‌شباکاره ، حکومت میراندند.واین دو سلسله ، به‌نزاع آغازیدند. پس‌از سنقر، اتابکی فارس به‌برادرش زنگی رسید. او، سراسر دوران حکومت خود را باستیز وپیکار باملوك شباکاره، گذرانید و پس‌از او، پسرش ، سعد ، که یکی از بزرگترین اتابکان فارس بود ، بجای پدر برتخت نشست.او،پس‌از نبردی بزرگ، کرمان را به‌تصرف درآورد و دست ملوك شباکاره را از دامان این سرزمین کوتاه‌کرد. زمانی بعد، بالشکریان‌خوارزمشاه درافتاد و هنگام بازگشت در نزدیکی استخر میان این خاندان، نبردی درگرفت. اتابك سعد، اوقات زندگی خود را به‌ساختن آثار نیك وعمومی از قبیل بازار و مسجد و رباط و حمام‌گذرانید و شیراز را در حمیاری ، محصور ساخت و امکاناتی فراهم‌آورد تااهل علم و ادب ، در رفاه‌زندگی کنند . او زمانی دیگر ، روی درنقاب خاك آورد.

پس‌از او ، پسرش اتابك‌ابوبکربن‌سعد بحکومت فارس رسید. او مردی دوراندیش و اندیشمند بود و چون از آبادی ویرانه‌هائی‌که براثر لشکرکشیهای سلطان غیاث‌الدین و ملوك‌شباکاره برفارس راه یافته بود ، فراغت حاصل کرددریافت که‌چانشین‌چنگیز ، اولتای قاآن، شهرها را یکی پس از دیگری، پس از تسخیر، بدست‌ویرانی می‌سپارد. اودست به‌تدبیری‌زد وبه‌چاره‌گری برخاست وچاره‌گری‌او، جنوب ایران‌زمین را از ویرانی رهائی بخشید. او پیشاپیش،سفرائی به درگاه اولتای آن گسیل داشت‌و اطاعت‌را گردن‌نهاد. وبدین سان، سرزمین‌های جنوبی ایران از شعله‌های خشم و ویرانی دوامان ماند. آرامش و آسایشی که براین سرزمین سایه‌گسترده بود، باعث آمد تا شاعران و نویسندگان و دانشمندان که از چنگال مرگ‌مغول رهائی یافته بودند، به‌این منطقه پناه آورند. ودربار او، بپایگاه علم و ادب و شعر و فرهنگ پارسی بدل گردید. ازین اتابك، در آینده سخن خواهد رفت .

۱۲۰۰ - ۱۲۱۷ میلادی

زمان حکومت به‌یکی از نوادگان سلجوقی، به‌یکی از فرزندان خوارزمشاه ، به سلطان محمد رسیده بود. واین سرآغاز فاجعه بود. فاجعه‌ای که بایستی شکل میگرفت و تکوین میبافت تابه‌رستاخیز بزرگ انجامد. و بگیاره، از همه سو، برسیطره‌ی تاریکی بتازد.وتاریکی را بسوی نابودی‌برد. تاریکی‌را ، از میان متلاشی کند. وآنرا درفشار دستان آزادی گسترخود، به‌ورطه‌هلاك بکشاند. وسلطان محمد، که قطب‌الدین محمد، خوارزمشاه، نام گرفته بود واکنون لقب علاءالدین محمد داشت، شاه سرنوشت بود. و دوران او، دوران شگفتی‌ها در آغاز از مصیبتی که برنیشابور رفته بود یادی کنیم و آن زلزله‌ی سهمگین بود که شبانه برنیشابور فرود آمد و بناها فروریخت وانسانها، از مردو زن و کودك گرفته تا پیر و بیمار همه نابود شدند. و دوماه، زلزله ، ادامه داشت و هرشبانروز ، بچند بار آنچه از عمارت مانده بود میلرزید و فرو میریخت واین نخستین آسیب بود و نخستین مصیبت در دوره حکومت او. او، خود نقال کار خویش را زد. و پس ازآنکه‌فوریان را برانداخت ، و بادستاسه‌هائی، حکومت مازندران را بچنگ‌آورد باگوخان قراختای بمنبرد آغازید و او را باسپاهش درهم شکست وبدین‌سان آوازه‌ی اقتدار و شهرت او، بلند شد. سلطان محمد، سودهائی دراز و بلند درسرداشت. او ، میخواست به‌اقتدار وسیعه‌ی خلیفه‌ی بغداد، پایان‌دهد واراده کرد تابه بغداد رود و خلیفه‌را به خاطر حرمتی که به‌جلال‌الدین ، نواده‌ی «بزرگ امیه» و از جانشینان حسن‌صباح ، در آئین حج گذاشته بود وقدرسلطان را شکسته بود، کیفر دهد، او سپاهی گران آراست و بسوی بغداد راه افتاد. مسیر او، ازگردنه‌ی اسدآبادهمدان میگذشت. واکنون زمستانی سخت بود. زمستانی که قندیل‌های یخ، از خود، جامه‌ای یخین بربیکر درختان پوشیده بودند. ودستان آدمی، توان حرکت نداشت. واوج ستم سرما، درفلاه‌ها و گردنه‌ها به‌جلوه‌گری میخاست. واین زمان، زمانی بیگاه برای لشکرکشی بود. و دژاین لشکرکشی بیگاه ، به بغداد ، درگردنه‌ی اسدآباد ،سرمای زمستان وستوان، وبرف سنگین و نیروی یورش آن، سپاه سلطان‌را، واسبان سپاهش را، سیاه کرد. واسبان او، نابود شدند و خود او، همراه باعده‌ای از سپاهیان، خسته و آزرده به‌همدان رسید. شاید این کیفر غرور بود. غروری که بیگاهان به‌جلوه‌گری آغازیده‌بود.

ودراین هنگام غفلت، بزرگترین فاجعه هارا ببار آورد. غفلت از گردار عمالی که درشهرها از سوی او حکومت میراندند. دراین‌کار، دست مادر او ،در کار دسیسه‌بود. و مادر برکارها استوار بود و دخالت میورزید وبرادرزاده‌اش را حاکم «اترار» ، گذاشته‌بود. و اترار ، شهرمرزی ، شهری میان خوارزم و سرزمین ترکان بود. و را ،تجارت وداد‌وستد ترکان ازآن شهر میگذشت وحساب اترار، باآنکه میان سلطان محمد و چنگیز، عهدودوستی‌برقراربود، بازرگانان مغول را، که به‌منظور دادوستد وانجام امور بازرگانی به‌این‌شهر آمده بودند، به‌بند نهاد وآن بازرگانان را بکشت. وآنان باتعمدش بودند . اینان در حقیقت مردمان‌مغول نبودند . بل‌بازرگانان‌مسلمانی بودندکه برای خان مغول ، دادوستد میکردند. و چنگیز ، که خونی اهریمنی داشت، از شنیدن این خبر برآشفت و نخست درخواست کرد ، «اینالچق» را نزد او فرستند ولی سلطان،خشم خود را برایلچی چنگیزفرودآورد و اورابکام مرگ‌فرستادو بدین‌سان، شعله ، از دامن خشم ، شعله‌ورشد . وآندااندك‌فزونی‌گرفت‌وفاجعه بوقوع پیوست .

۱۲۲۱ - میلادی

آتش نبرد، مشتعل شده بود و لحظه تولد فاجعه فرار رسیده بود. سلطان محمد ، سپاهیان خود را برای گوشمال خان مغول بسیج کرد. و چنگیز که خشم برجانش، چنگ افکنده بود، سوگند یاد کرد.

نخستین برخورد، میان سپاهیان خوارزمشاه، و دسته‌ای از مغولان به‌سرکردگی جوجی پسر چنگیزخان روی داد. و مغولان، پس از دادن تلفات، راه هزیمت در پیش گرفتند. و ازین پس دیری نپائید که نبردها، شکل گرفت. و دربکار بزرگ کاشغر، خوارزمشاه که سپاه خود را دلیرانه به سوی آوردگاه رانده بود، پس از پایان مدتی کوتاه ، سردار مغول را شکست داد. ولی این پیروزی، زمانه اینگونه مینمود که سیلاب بزرگتری ، از مرزها سرازیر خواهد شد. و سدها را خواهد شکست. و این سیلاب در حال شکل گرفتن، و گردآوردن توان بود.

این است رستگاری و آزادمنشی

بقیه از صفحه ۱

است به‌آنکه خوگر شد، واساس هستی خود برعواملی‌بنانهاد که ناپایداری خودرا، بارها، درچلوه‌گاه تجربه‌ی دیگران نموده‌اند. سرانجام، روزی را بادیدگان خود می‌بیند که‌درآن روز، اورا، اشتیاقی بزندگی نیست. چرا که همه‌ی‌دلبستگی های او، دستخوش تزلزل ونابودی شده‌است. چنین‌موجودی، که حدی برطبع‌وآز خود نتهاده باشد، و هرروز، به‌عادت دیرینه، برنیازهای از آرزوهای صورت پذیرفته خود، گام نهد، درواقع، خود، پیش‌تر ازاین دستمایه‌های هلاکت‌خودرا فراهم آورده است. وانسان اندیشمند ، آن انسانی است‌که در روزهای کامیابی، و روزهای روشن، در اندیشه‌رستگاری خویشتن باشد. واز دست‌افزارهای‌شوکت‌امروز، دستمایه‌های فردا را بسازد. این راه مردان اندیشمند است. و آنان‌که در راهی روشن‌تر ، باهدفی انسانی‌تر، گام می‌نهند باید، دراین مرحله، هشیارتر باشند. ومردان بزرگ، ابرمردان تاریخ ایران ، از روزگاران دیرین ، این سخن را با کردار خود، و گفتار خود، به‌کار می‌بستند و آنرا پاس‌میداشتند. وآنگونه می‌زیستند که اگر در راه رسیدن به‌هدف مقدس خود، شاهد از میان رفتن آن همه آسایش و وسیله‌ی رفاه بودند، چین برپیشانی آنان ، نقش نگیرد. ویعقوب، سردار دلیر و فرزند برومند ایران‌زمین، که بفزودن نقش‌های تیره ، نقش‌هائی زائیده دستهای جبارعمال خلیفه‌ی تازی، امیدی خدائی بسته بود و درراه آن ، بجان میکوشید ، نمونه‌ای است از این سرداران بزرگ و بلندمرتبه. اودرپیام خود، به‌خلیفه، به‌او یادآوری میکند که هرگز از روزگاران تلخی نمی‌هراسد. وهرگز گرسنگی را بچیزی نمیگیرد. به‌هیچ‌چیز ، جز رهائی سرزمین خود از ستم انیران نمی‌اندیشد و دراین راه ، همه‌ی تلاش خود را، بکار میبرد. واگر پیروزی را دریافت ، میتواند آنگونه زندگی کند که دهقان‌زاده‌ای ساده. واگرپیروزی را دریافت،میان‌او ودشمن، شمشیر ، بداوری خواهد نشست. واین راه آخر، سزای گستاخان است. سزای آنان که به‌فرجام کارخود، واندیشه‌های پلید خود، نمی‌اندیشند ودست خود را به‌تباهی‌می‌آلایند.واین میآید. درود و سپاس اندیشه‌های روشن برمردان دلیر ، مردانی درکسوت یعقوبها و ایوسیلمها ....

اقتصاد در شاهنشاهی هخامنشی

تحقیق از : نصرت‌الله بختورتاش

تحقیقی در دیلماسی ایران باستان ، آنچنان که انتظارش را داشتیم با اقبال فوق‌العاده خوانندگان روزنامه جشن شاهنشاهی روبرو شد . زیرا آن سلسله مقالات تحقیقی، هدفش شناساندن جنبه های کمتر شناخته شده از شاهنشاهی ایران باستان بود ، جنبه‌ای‌که همراه با نیروی نظامی ، راز گسترش و اداره سیاست داخلی و خارجی چنان امپراطوری وسیعی را در خود داشت . و نشانه‌ای بود از غنای فکری و روشن اندیشی شاهنشاهان ایران زمین . چنانکه به تصدیق مورخان و محققانی که از ایشان در این مقالات نقل قول شده بود، بسیاری از اصول و خط‌مشی‌های سیاسی ایران باستان هنوز می‌تواند سرمشق جهان پیشرفته امروز قرار گیرد .

در ادامه کار شناساندن جنبه‌های عمقی شاهنشاهی ایران ، از این شماره مقاله تحقیقی دیگری را آغاز میکنیم به نام «اقتصاد در شاهنشاهی» هخامنشی ، به قلم سرکار سرهنگ نصرت‌الله بختورتاش .

چنانکه پیداست ، هدف این تحقیق ، بی‌جویی در جنبه اجتماعی عمیق و اساسی دیگری از شاهنشاهی ایران ، یعنی اقتصاد آن است . اقتصاد که دستمایه زندگی و دوام و بقاء مادی یك سرزمین است . و بدون‌آن حتی زیستن ممکن نیست چه رسد به تداوم داشتن .

نویسنده می‌کوشد با قلم روان و روشن، خطوط سیاست اقتصادی و منابع و تهییدات اقتصادی ایران هخامنشی را بازگو کند ، البته تا آنجا که مدارك موجود ممکن می‌سازد. مقدمه را بیش از این به درازا نمی‌کشیم و رشته کلام را به دست تحقیق می‌دهیم .

سکه «دریک»، جانشین مبادله کالا با کالا

اهمیت خطوط مواصلاتی در اقتصاد ایران از زمان داریوش

پول

در طول سده های پیاپی در جهان باستان، خرید و فروش عبارت بود از معامله کالا بکالا . هرکس تولید خود را بیازار های معینی که در روزهای معین در شهرها ومراکز جمعیت تشکیل میشد عرضه میکرد و نیازمندی های خود را بدست میآورد ، یعنی تولید خود را با تولید دیگران که مورد نیازش بود،معاوضه مینمود، و برای این کار بنابه‌ارزش اجسام و کالاها ضوابطی هم در نظر میگرفتند .

زندگی روزبروز دامنه‌دارتر میشد و بازرگانی ساده و مبادله کالا با کالا مشکل‌هائی در برداشت ، و وجود عنصر دیگری که بتواند کار بازرگانی را رونق بدهد و آن را ساده‌تر کند احساس میشد . این عنصر پول بود . نخستین دولت (آسیائی) که در سده هفتم پیش از میلاد سکه زد ، دولت لودیه بود که برسر راههای بازرگانی اروپا و آسیا و آفریقا قرار داشت ، و بخوبی متوجه مشکل بازرگانی کالا بکالا شده بود . سکه‌های این دولت درآسیای کوچك و قبرس و کرانه‌های عربستان و بابل و مصر رواج داشت . (۱)

سپس فینیقی ها که هم دریانورد و هم بازرگان بودند برای تسهیل کارهای بازرگانی خود سکه زدند . در ایران پس از روی‌کار آمدن حکومت واحد و مقتدر و برخوردهای بازرگانی و اجتماعی با ملل بابل ، لودیه ، مصر و فینیقیه ، نخستین بار داریوش بزرگ به تهیه پول نیرومند و پرارزشی‌که قدرت خریدآن زیاد باشد پرداخت . (۲)

زدن سکه در ایران موجبات سهولت پرداخت مالیات ، و پرداخت بیستگانی (۳) پادگانها و ماهیانه سپاهیان مزدور را فراهم کرد .

از سوی دیگر گسترش کارهای‌بازرگانی در ایران و رفت و آمد مردم ، اقتضا میکرد که پول بعنوان عامل اصلی معامله و مبادله وجود داشته باشد .

باپشتوانه‌طلا ، پولی‌بنام‌دریك‌بازریك (٤) که از سکه های زرین لودیه سنگین‌تر بود و ۸٫٤ گرم طلا داشت سکه زدند که با ارزش امروزی ۹۲٫۵ ریال و البته با قدرت خرید چندین برابر بیشتر بود .

سکه دریك معادل یك ستاتر آتن که برابر ۱۸٫۵٤ فرانك طلااست‌ارزش داشت. (۵)

همچنین سکه دیگری از نقره بنام شکل که ۵٫٦ گرم نقره داشت زدند .

نسبت نقره به طلا یك به سیزده بود. (٦)

سکه های حکومت مرکزی در ایران و دیگر کشورهای امپراطوری رواج یافت وکم کم جانشین سکه‌های پیشین لودیه ، در مصر و آسیای صغیر و فینیقیه گردید .

هرساله مقدار کمی دریك زر سکه‌میزدند و زر و سیم را بیشتر بصورت شمش درخزانه نگاهداری مینمودند .

زدن سکه طلا از خصوصیات حکومت مرکزی و شاه بزرگ بود ، سکه‌های دو دریکی و نیم دریکی هم وجود داشت .

نخستین سکه داریوش در سال ۵۱٦ ق.م زده شد . (۷) بریك روی آن نقش چهره شاه و برروی دیگر نقش یك تیرانداز (کماندار) پارسی است که زانو بزمین زده و در حال تیراندازی میباشد .

به پادشاهان و فرمانروایان محلی اجازه داده شده بود که سکه‌های سیمین و مسین‌بزنند. این سکه‌ها در قلمرو حکمران مربوط رایج بود و در سرزمین دیگر بصورت یك کالا درمیآمد و ارزش پولی نداشت .

پشتوانه پول ایران طلا و نقره و سنگهای گرانبها بود که در خزانه‌های بازارگاد، شوش، بابل انباشته بود .

این پول بعلت اعتبار زیاد ، پشتوانه نیرومند ، قدرت خرید خوب ، ظرف چندین قرن در سراسر خاور نزدیك رایج بود وهمچنان داریك نامیده میشد . (۸)

راههای خشکی و دریائی و ارزش آن در توانائی اقتصادی

دولت هخامنشی از دوجهت اهمیت زیادی به راه و شبکه خطوط مواصلاتی و حمل ونقل میداده است .

یکی توسعه امور بازرگانی و دیگری جابجا کردن نیروی نظامی و حفظ امنیت.

اصولا بدون داشتن راههای مناسب و خوب این دولت نمی‌توانست قلمرو پهناور خود را از جیحون تا خلیج فارس و از رود سند تا مصر و دریای مدیترانه و مقدونیه اداره کند.

اداره این سرزمین پهناور با حرکت نیروی نظامی از یك سوی به سوی دیگر و بالاخره توسعه بازرگانی از علل بزرگ گسترش شبکه راهها میباشد .

بطوریکه میتوان گفت نه‌تنها اسرارجنگ و تلاشهای نظامی بلکه اسرار امنیت کشور و رونق بازرگانی در ارزش و اهمیت خطوط و راههای مواصلاتی نهفته است . (۹)

منافع استراتژیکی و مصالح بازرگانی و اقتصاد هردو مستلزم توسعه راهها و گسترش امنیت و حفاظت جاده‌ها میباشد و این امر را شاهان هخامنشی بخوبی درك کرده بودند . در میان پادشاهان باستانی کمتر فرمانروائی‌میبابیم که مانند داریوش به این خوبی دریافته باشد‌که کامیابی یك ملت باید بر بنیاد اقتصادی سالم گذارده شود . (۱۰)

ایرانیان در کارهای حمل و نقل ابتکار بیشتری ، داشتند مهندسان زبردست ایرانی در راه سازی و پل‌سازی چیره بودند و راههای بزرگی در ایران بوجود آوردند .

و چون راهها در حمایت نیروی نظامی از امنیت کامل برخوردار بود کاروانهای بازرگانی شب و روز در آن رفت و آمد میکردند .

رونق کار تجارت و گرمی بازار داد و ستد و باجهای سنگین ، تخت جمشید وشوش را در ثروت فرو برده بود . ثروتی آنچنان بزرگ و افسانه‌ای که باور کردنی نیست .

اساس ساختمان این راهها برنظرات استراتژی استوار بود . هم برای رسیدن به هدفهای نظامی و تسلط حکومت مرکزی برسیر روابط اداری و استقرار امنیت سودمند بود و هم سبب آن شد که حمل و نقل و بازرگانی و مسافرت و انتقال فرهنگ و عقاید انجام گیرد .

بسیاری از نظرات فلسفی و اندیشه‌های سیاسی و دینی از این راه میان ملت‌ها مبادله شد و فرهنگ و آئین زردشتی از مسیر این راهها در اروپا نفوذ یافت و دین یهود و مسیحیت را تحت تاثیر قرار داد .

بررسی و پژوهش در سیر روابط جهان کهن با ایران باستان بویژه در مدت دوقرنی که ایران هخامنشی فرمانروای مطلق جهان بود نشان میدهد که راههای ایران محور مهم اقتصادی و نظامی بوده است .

۱ــ کلیه راههای آبی و خاکی قاره اروپا بمقصد آسیا (ایران) از طریق رودهای دن ــ دنی‌پیر ــ دنیستر و دانوب و دریای سیاه و خزر میگذشته است .

۲ــ راههای ارتباطی قاره افریقا تامرکز امپراطوری آسیا از کرانه‌های شمال خاوری دریای سرخ و منطقه سینا به حوزه آبیاری فرات و دجله ممتد بوده است .

۳ــ سرزمینهای شمالی دریای مدیترانه یعنی اروپای شناخته شده قدیم یا یونان ازمحور جزیره قبرس سوریه و تنگه‌های بسفر ودارداندل به جلگه بین‌النهرین مربوط میشده است .

بنابراین همه راهها در نواحی آرارات زاگرس و دامنه جنوبی البرز با هم تلاقی میکردند و در واقع ایران شاهراهی را دربر داشته است که ظرفیت حمل و نقل و مبادلات بازرگانی و نظامی آن بسی ارزنده و برجسته بود .

گرچه از حوزه آبیاری رودهای سیحون و جیحون و شمال دریای خزر و استپهای روسیه مسیر راههای دیگری به کرانه های دریای سیاه پیش‌بینی میشود اما این سرزمین‌ها یا مسکون نبود یا در گوشه و کنار آزاهزنان در کمین بودند و امنیتی را که یك‌نفر بازرگان خواهان است دارا نبود .

در ایران وضع غیر از این بود تنوع‌آب و هوا ، فراوانی خوراك چارپایان و آدمیان و امنیت راهها اجازه میداد که رهگذران و کاروانیان در فلات ایران خودرا با کیفیتی نو و ستایش انگیز روبرو میدیدند که هم از آزادی حمل و نقل برخوردار بودند و هم از امنیت و آسایش . شهرهای بزرگ ایران‌مرکزی با راههای خوب بیکدیگر وصل میشد . گمتان (همدان) که پایتخت دولت ماد بود دارای راههای ارابه‌رو به سراسر قلمرو ماد ، بابل و پارس بود و این راهها درزمان هخامنشیان توسعه بیشتری یافت .

از تخت‌جمشید و پازارگاد و شوش راههائی به بخشهای کشور به باختر و خاور کشیده شد .

مرکز راههای باختری در بابل بودکه خود یك گره مواصلاتی و مرکز عمده‌بازرگانی بشمار میرفت . از بابل راههائی به خلیج‌فارس، به ارمنستان به کاپادوکیه به کیلیکیه و ساره و سوریه و فینیقیه و فلسطین میرفت .

راههای خاوری ایران در کرمان و شهر صددروازه و دامغان مرکزیتی بوجود میاورد و از آنجا به باختر یا سغد و سند کشیده میشد و خود راههای دیگری را دربر میگرفت .

دو رشته راه پاسارگاد و تخت‌جمشیدرا به «هرمزیا» و بندر «دیلمون» (۱۱) (دیلمان ــ دیلم امروزی) و آپستانه (۱۲) (پستانه امروزی) در کرانه خلیج فارس‌مربوط میساخت .

۱ــ پیرنیا حسن ، ایران باستان جلد دوم‌صفحه ۱٤۹۳

۲ــ همان مدرك

۳ــ ماهیانه ، مزد و کلیه نیازمندیهای دیگر.

٤ــ این سکه‌هارا داریك هم گفته‌اند ، یعنی‌منسوب بداریوش .

۵ــ تاریخ هردوت ، جلد چهارم ، ترجمه‌هادی هدایتی ، چاپ دانشگاه تهران ، ۱۳٤۰ ص۳۹

٦ــ هردوت ، کتاب ۳ بند ۸۹ ــ ۹۸ ومشیرالدوله پیرنیا ، ایران باستان جلد دوم صفحه۱٤۹۹

۷ــ مشیرالدوله پیرنیا تاریخ ایران باستان جلددوم صفحه ۱٤۹۵

۸ــ تاریخ ایران ازباستان تا قرن ۱۸، پیگولوسکایا و [دیگران] ، ترجمه کریم کشاورز ، تهران موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی ، چاپ دوم۱۳٤۹صفحه ۳۱٦

۹ــ ناپلئون میگوید : اسرار جنگ و تلاشهای‌نظامی در ارزش و اهمیت خطوط و راههای مواصلاتی نهفته است .

۱۰ ــ امستد. تاریخ شاهنشاهی هخامنشی ترجمه دکتر مقدم صفحه ۲۵۱

۱۱ ــ بندر دیلم اکنون در کرانه باختری‌خلیج فارس مقابل جزیره خارك قرار دارد .

۱۲ــ امروز دو پستانه در کرانه خلیج فارس‌وجود دارد یکی در خاور بندرعباس و دیگری در خاور بندرلنگه .

جشن های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران

ترجمه : توسط کمیته امور بین‌المللی جشن شاهنشاهی ایران

انعکاس در جهان

هخامنشی‌ها و یونانیان

نگارش آ . آیمار A. Aymard

استاد دانشکده ادبیات پاریس

فضل واقعی آنست که مورد تایید و تصدیق دشمن قرار گیرد . شجاعت حقیقی آنست که حریف شکست خورده به آن اعتراف کند. عظمت ایران در آغاز دوران شاهنشاهی از آنجا بیشتر اثبات میشود که ملل دیگر بویژه ملل مغلوب گواهی داده و با نوشته‌های اعجاب‌انگیز خود وصف آن را بازگفته‌اند .

یکی‌ازبزرگترین حریفان ایران در آن روزگاران کشور یونان بود . یونانی‌ها بدلیل شکست هائی که از ایرانیان دیدند و بدلیل وحشت و پروای دائمی که از این ملت قهرمان داشتند نمیتوانستند احساس دوستی و محبتی نسبت به ایران داشته باشند . با اینهمه مورخان و نویسندگان و گویندگان یونانی همه‌جا خود را از شرح فضائل ایرانی ناگزیر یافته‌اند .

شرحی که اینك ترجمه و تقدیم میشود ، با نشان دادن چگونگی روابط ایران و یونان حکایاتی از این حقیقت مسلم بازمیگوید : اینك ترجمه متن مقاله :

حریف بزرگ

یونانیان از نام هخامنش ، جد بزرگ خاندان ، عنوان هخامنشی را برای همه پادشاهان این سلسله سلطنت ایران ساختند ، این نام تا روزگار جدید نیز پایدار ماند واین‌نشان میدهد‌که تاریخ‌ایران‌قدیم با دستیاری یونانیان نوشته شده است .

بهیچ قیمت نمیتوان نادیده گرفت که داریوش اول پادارویا بند کرد و تا دانوب پیش رفت و از آن نیز گذشت و نیروئی برضد آتن براه انداخت ، این پی‌شاه‌درست است ، با اینهمه این کوشش ها اگر از طرفی نشان داد که داریوش هنوز هم تشنه پیشرفت است وجهانگیری پیشینیان خود را دنبال میکند ، از طرف دیگر و در واقع ، نتیجه پایدار یا بادوامی نداشت ، البته هدف اصلی داریوش دوباره برقرار داشتن نظمی بود که پس از مرگ کمبوجیه در سراسر کشور مختل شده بود ، و تشکیل دولتی چندان محکم و قوی که بتواند قرن‌ها زندگی کند ، اما این کار هرچند برای خود ایرانیان ارزش بسیار داشت برای یونانیان چندان جالب نبود جز از لحاظ دگرگونی‌هائی که بوسیله شاهنشاه بزرگ در مناسبات هخامنشی‌ها با آنان راه یافت .

این مناسبات همیشه فاقد صمیمیت بود ، یونانیها مدعی بودندکه جاه‌طلبی حریفشان موجب این امر است ، اما خودشان نیز درخور همه‌گونه ملامت بودند . در آغاز قرن پنجم ، یونانی‌های آسیا که فرمان کوروش را گردن نهاده بودند بردارپادی شوریدند و بعض کشورهای یونانی اروپا کمك‌های ناچیز و ناپایداری به آنان دادند که با همه کمی و کوچکی کافی بود که خشم فاتح را نسبت به آنان برانگیز و جنگهای «مادی» رابرپا کند .

دو لشکرکشی ، دو شکست پرهیاهو ، بدلیل سرو صدائی که در طول چند نسل یونانی‌ها توانستند پیرامون خود نگاه دارند، خصوصا آتنی‌ها که سهم عمده را از این توفیق بدست آوردند .

با اینهمه با توجه کامل به افراتیش غرور ملی ، نمیتوان اهمیت واقعی این پیروزی‌ها را انکار کرد .

گفته شده است که این لشکرکشی‌ها استعماری بوده‌اند ، چنین باشد ، اما در لشکرکشی دوم پهرصورت ، پادشاه ایران خطایارنا ، تشخیص داد که بهتر است خود شخصا فرماندهی نیروها را بدست گیرد ، وبی‌آنکه شماره سپاهیانش به آن میزان افسانه‌ای که هرودوت نقل کرده است برسد نیروهائی که وی تجهیز کرده و براه انداخته بود شایان ملاحظه بود .

نباید بیش ازاین نادیده‌گرفت که‌گسترش سلطه وقدرت ایرانیان که‌تا آن زمان همیشه لااقل در جهت باختر فاتحانه بوده است،ناگهان از آن موقع برای اولین دفعه نشانه‌های یك توقف و پایان عقب‌نشینی را آشکار ساخت ، زیرا که تا هجوم متوقف شد و پس زده شد یونانی‌های اروپا بهیم خود به حمله پرداختند و یونانی های آسیا را از تسلط بیگانه رهاندند ... سرانجام جنگ‌های « مادی » ، و نخستین آنها اخلاقا و از لحاظ مادی نیز بمنزله یك جهش بزرگ هلینیم شد ، این نه مربوط به سالامین است ، نه به پارتنون و نه به سقراط ، این انگیزش سریع اثبات میکند که در آتهای فندرمبی که بیش از هزاران جبر کار (اسیران و بردگان پاروزن GALERE)) تاریخ در آن درهم کوفته شدند ، سرنوشت یك تمدن و یك آفرینش انسانی بازی گذاشته شد که تمدن غربی ما هنوز هم بفراوانی مدیون آنهاست .

حقیقت آنست که امپراطوری هخامنشی آسیب مرگباری ندید ، تقریبا سریع قرن پس از شکست‌هایش فاتحانه و با تسلط به سواحل ازه بازگشت ، و اگرهم گفته شود که نه به نیروی کشتی‌هایش و سپاهیانش ، لااقل به نیروی ثروت سرشار و دیپلماسی نیرومندش بارها مانند یك دلاور در رقابت‌های بین‌کشورهای یونانی‌دخالت‌ورزید. تفصیلی که اکنون نگاشته میآید ، وزن و ارزش واقعی آن را به درستی و آشکارا نشان میدهد . یونانی‌ها اینجا و آنجا ، با دیگر پادشاهان در تماس بودند ، همه آن پادشاهان را با نام شخصی و خصوصی آنان میخواندند بی‌آنکه لقب و عنوانی برآن اسمها بیافزایند ، اما درباره شاهنشاهان ایران ، کاملا بعکس بود ، برای نامیدن شاه ایران فقط همان عنوان «شاه» را بکار میبردند بی‌آنکه اسم خاص مرد یا ناحیه یا ملتی را برآن بیفزایند ، همینکه میگفتند ، شاه ، پیدا بود که منظوری جز شاه ایران ندارند ، مثل اینکه فقط این شخص شاه است ، در اوج عظمت و شکوه این عنوان ، و عملا یگانه موجود جهان است در خور این عنوان بزرگ .

درواقع نیز شاه ایران عظیم و شکوهمند بود ، با موکب پرجلالش، با حرم وسیع بهجت انگیزش مرکب از زیبارتان و آراسته خواجگان و کنیزکان ، با تشریفات و آداب دقیق جالبی که همه حرکات و اعمال شاه را دربر میگرفت ، با آنهمه عظمت و احترام که بین اطرافیان و رعایایش داشت که تا برخفت خشمش یا برابراه سان دیدنش آشکار میشد ، با آن سربازان برگزیده گاردش که‌موی انبوه مجعدشان یك خاطره ابدی از تسلیحات آرایش در ذهن مردم مغرب زمین باقی گذاشته است ، این است جلوه‌ی از شاهنشاه ایران ، یك مظهر کامل از جلال بی‌پایان و از قدرت مطلق .

اما یونانیها در عین آنکه این عظمت و شکوه را با چشم اعجاب و ستایش مینگریستند نمیتوانستند آن را دوست بدارند ، از آن ناراحت و بیزار بودند ، از آن میترسیدند ، و باز برابر او باحترام میایستادند .

او درواقع برای یونانیها یك دشمن بود ، قدرت شکست‌ناپذیری بود که خواسته بود یونان را در بند اطاعت خود کند ، چندین شهر این کشور را ویران کرده بود بی‌آنکه اعتنائی به بناهای یادبود خدایان و به مجسمه‌های زیبا کند ، این خاطرات تلخ از ذهن یونانیان محو نمیشد و در هر فرصت خودی مینمود چنانکه در قرن چهارم تحریك مردم به دشمنی با ایرانیان بصورت یك آئین مذهبی درآمده بود .

با اینهمه نباید در این مورد خود را بفریبیم ، این آئین مذهبی بکار بسته نمیشد مگر وقتی که در سایه یك پروپاگاند قوی احساس میشد که برتری و امتیازی بدست آمده است ، هردفعه که یك کشور یا بهتر بگوئیم در داخل یك کشور ، یك دسته‌بندی ، یك گروه سیاسی امیدوار میشد که میتواند کمکهای مالی یا تسلیحاتی از پادشاه ایران برای کوبیدن حریف یا خصم خود دریافت دارد ، برای درخواست این کمك و دریافت آن تردیدی بمیان نمیآمد ، و احساس سرشکستگی و حقارتی نمیشد ، در سایه همین کمك‌گیری‌ها بود که اسپارت آتن را درهم شکست و باز از همین راه بود که‌ا چندی بعد آتن توانست قدرت را بدست کند ، خود « دمستن » این روش را برضد فیلیپ مقدونی‌بکاربرد.ازاین‌گذشته‌درخطابه‌و خطارهای ضد « ناشناه » و ضد بربرها هم مقدار زیادی فرصت‌طلبی وجود داشت اگر نخواهیم‌نام آن را ریاکاری و تزویر بگذاریم .

با اینهمه یکی و دوتا نیستند آن نویسندگان یونانی که توانسته‌اند با روی حق گذارند ، و در آثار خود انسانیت و انساندوستی و شفقت ، و عشق‌و حقیقت، و دادگستری و وجدان خود را که اصول معنوی و اخلاقی دین ایرانیان بوده است باز شناخته و ستوده‌اند .

بنیانگذار امپراتوری ایران ، کورش بزرگ ، بوسیله گزنفون بعنوان قهرمان قدیمترین داستان‌های تاریخی برگزیده شد و این مرد حکیم جهانشناس ، این شاهنشاه را آراسته به عالی‌ترین فضائل روحی و جسمی دانسته است .

بقیه در صفحه ۷

از : لاور نیراور ـ چاپ بروکسل

مصاحبه سفیر شاهنشاه آریامهر در بلژیك

جشن شاهنشاهی عنصر تعیین کننده در آبادانی ایران

از سیزدهم تا هفدهم اکتبر آینده ـ ایران ـ در حضور پنجاه تن ازروسای ممالك جهان ـ منجمله پادشاه بلژیك و پرزیدنت پمپیدو دوهزاروپانصدمین سالروز بنیانگذاری خویش توسط کوروش کبیر را جشن میگیرد .

در واقع تمدن ایران خیلی قدیمی‌تر از این‌است ولی تنها هخامنشیان پادشاه سلسله هخامنشی بود که از ملت ایران یك ملت واقعی بوجود آورد و اقدامات شگفت‌انگیزی در عصر خویش انجام داد .

تاکنون درباره اقدامات و جشن هائی که بمناسبت این مراسم تدارك دیده شده مطالب زیاد گفته‌شده است جشن های موصوف اساسا در تخت جمشید پایتخت کورش و تهران‌که پایتخت فعلی کشور است و همچنین شیراز برگزار میگردد .

آقای دکتر پیراسته سفیر شاهنشاه آریامهردر بروکسل با این توجه که کشور وی علاقمند است جشن های این سالروز با شکوهی که در خور آنست برگزار شود ـ یك جلسه اطلاعاتی در سالن های اقامتگاه خویش ترتیب‌داد و اطلاعاتی در اختیار مطبوعات قرارداد .

سفیر ایران پس از آنکه بخاطر انتشار مطالب‌واقع بینانه از مطبوعات بلژیك تشکر کرد ـ تصریح نمود که از طریق این جشن ها ـ ایران قبل از هر چیز میخواهد قرنهای متمادی گذشته خویش را بنمایاند و آنچه را که قادر است‌در آینده بدان مبدل‌شود جلوه گر سازد .

ایران میخواهد به‌نسل جوان نشان دهدکه مشعلی که بدست اسلاف‌وی‌روشن گردیده است هرگزخاموش نگشته و بلکه در طول‌زمان تداومی وجود داشته است که نسل جوان باید بدان مباهی باشد .

عنصر تعیین‌کننده

درمورد ویژگی «پر شکوه» این مراسم ـ دکتر پیراسته سفیر ایران روی این نکته اصرار ورزید که موضوع‌میهمانی‌وضیافت مطرح نیست . این مراسم سالگرد ـ بعنوان یك‌عنصر تعیین کننده در زمینه عمران کشور مد نظر قرار گرفته است .

وی گفت : یك چنین فرصتی میتواند و باید به صورت نشانه‌ای‌ازپیشرفت اقتصادی و اجتماعی‌کشور درآید . بدین ترتیب است که بسیاری از طرحهای عمرانی قبل از ماه اکتبر آینده دو الی سه سال‌قبل از موعد پیش بینی شده پایان خواهد پذیرفت .

در این زمینه توسعه شبکه راههای کشور ـ توسعه شبکه برق و تله کمونیکاسیون خیلی پیش‌از موعد تعیین شده‌قبلی‌باتمام خواهد رسید

همچنین شبکه هتل‌های توریستی تقریبا ازهم‌اکنون پایان یافته است .

مسائل آموزشی

در زمینه آموزش طرح احداث دو هزار و پانصد مدرسه در مناطق‌روستائی دورافتاده تدارك دیده‌شده است. دراین زمینه ـ طی پیامی از ملت تقاضا شداز نظر مالی در این امرشرکت نمایند . استقبال مردم آن قدر مشتاقانه بود که تاکنون پول احداث بیش‌از ۴۰۰۰ مدرسه تامین شد . بهمین قسم درمانگاهها و بیمارستانهای مختلفی به کمك عطایای مردم احداث گردید . در حقیقت ـ در تحقق بخشیدن به قسمت بزرگی از برنامه پنجساله پنجم بخاطر این جشن ها تسریع حاصل گردید .

آقای پیراسته در مورد شهر چادر ها در تخت جمشید ـ شهری که رهبران ممالك خارجی در آن اقامت خواهند نمود ـ گفت این یك «دهکده» موقتی نیست . این دهکده بعد از آنکه در مراسم‌تخت جمشید اقامتگاه روسای ممالك جهان قرار گرفت تبدیل به یك مرکزتوریستی میشود .این دهکده خیلی قبل از آنکه احداث‌شود برای یك مدت طولانی توسط‌چندین‌موسسه بین‌المللی توریستی نظیر کلوپ مدیترانه ـ اجاره گردید .

محرك قوی

سفیر گفت در مجموع‌ـ کلیه مراسم و اقدامات ساختمانی که با جشنهای ۲۵۰۰ ساله رابطه دارند‌ـ از مدتها قبل پیش بینی شده و طرح ریزی‌گشته‌اند ازاین گذشته تجربه ثابت کرده است که جشن های بادبود نقش یك محرك قوی را در پایان دادن‌پیش از موقع بسیاری ازبرنامه های پنجساله جاری (نظیر احداث سد ها ـ جاده ها و کارخانجات) ایفا کرده است و این از نظر مالی خود نمایشگر یك وضع مالی قابل ملاحظه است .

سفیر ایران ـ پس از این توضیحات یادآور شد که تحت نظارت عالیه پادشاه بلژیك و ملکه این کشور یك‌کمیته ملی بلژیکی تاسیس یافته است که در نظردارد همکاری‌نزدیکتری میان کشور بلژیك وجشن های دوهزار و پانصد ساله بوجود آورد و مراسم مختلفی در بلژیك ترتیب دهد از آن جمله‌نمایشگاه نقاشی ایران در سنکانتز (۲۰ اکتبر تا ۱۰ دسامبر) هفته های ایران در دانشگاهها ، ترتیب دادن کنفرانس ها و انتشار یك تمبر کورش و ترتیب دادن یك نمایشگاه در خانه مطبوعات است .

جلوه‌ای دیگر از عظمت‌های ایران امروز

● ... درتمام نقاط کشور که امکان سد سازی درآنهاهست، پس‌از مطالعات لازم این سدها باید ساخته شود و اراضی زیرسد طبق آخرین سیستم کشاورزی مورد استفاده قرار گیرد و جائیکه امکان سدسازی نیست بوسیله حفر چاههای عمیق از آب زیرزمین مملکت بمقداریکه دقیقا حساب شده برای کشاورزی استفاده شود.

«از کتاب انقلاب سفید»

● ... در چندسال گذشته ساختمان ۷ سد مخزنی‌بامجموع حجمی‌برابر ۲۸۵۰ میلیون مترمکعب‌خانه‌یافته و بهره‌برداری از آب تنظیم شده آنها چه در شهرها و چه در روستاها آغاز شده است.

کار ساختمان سد داریوش‌کبیر در فارس تا پایان سال جاری خاتمه خواهد یافت و کار بتوندریزی‌سد رضاشاه‌کبیر در خوزستان نیز آغاز شده است هم‌اکنون بااحداث شبکه وسیع آبیاری آب یعنی مهمترین عامل زیربنای کشاورزی عمقی وبهم‌پیوسته درقطب‌های مختلف کشور دردسترس‌اقتصاد روستائی ایران قرار گرفته است.

ازبیانات شاهنشاه آریامهر درمراسم‌افتتاح دوره‌جدید مجلسین

سد ارس و میل و مغان، در خدمت صنعت و کشاورزی نوین آذربایجان

۹۰ هزار هکتار دیگراز اراضی زیر کشت میرود

نمائی از تاسیسات سد ارس

با انتقال ٤٤ هزار کیلووات نیروی برق، جامعه صنعتی آذربایجان گسترش می‌یابد

سدهای : ارس ومیل ومغان

● ... شناسنامه تعدادی از سدهای خاتمه یافته و دردست احداث را ورق زدیم و نیز گوشه‌ای از عظمت ایران امروز را نگریستیم ... سد ارس و میل و مغان که بمنظور همکاریهای فنی و اقتصادی بین دولتین ایران‌و شوروی، برروی رودخانه مرزی ارس جهت تامین آب کشاورزی و تولیدنیروی‌برق، احداث شده است، جلوه‌ای دیگرازعظمت‌ایران‌امروزاست.

هدف از اجرای طرح

● سد ارس در درجه اول بمنظور تنظیم جریان رودخانه ارس با ذخیره آب اضافی در مواقع طغیان و تخلیه آن در فصل تابستان برای آبیاری و در درجه دوم برای تولید برق دو نیروگاه ایران و شوروی طرح شده است. بدین ترتیب که جریان دائم و مطمئن آب در تمام فصول جهت امور کشاورزی تامین خواهد شد و در محل سد میل و مغان‌توسط کانالهای جانبی به اراضی مزروعی دو کشور هدایت میگردد. اراضی زیر کشت در خاك ایران در مرحله نهائی‌به ۹۰ هزار هکتار بالغ خواهد گردید. ضمنا با ایجاد دو نیروگاه برق آبی درسدراصلی، نیروئی معادل٤٤هزارکیلووات تامین خواهد گردید که با انتقال بشهرهای آذربایجان موجبات گسترش جامعه صنعتی این استان‌فراهم‌خواهد گردید.

مشخصات طرح

● سد مخزنی ارس در ۱۲ کیلومتری جنوبشرقی نخجوان و ٤۰ کیلومتری غرب جلفا در محلی بنام قزل قناق واقع شده است.

با ساختمان این‌سددریاچه‌ای بگنجایش ۱۳۵۰ میلیون متر مکعب ایجاد میشود که نیروی حاصله از کارخانه برق آبی آن معادل ٤٤ هزار کیلووات خواهدبود.

مشخصات فنی سد ارس

● ارتفاع معمولی سطح آب دریاچه ۷۷۷٫۵۰ متر — بالاترین سطح آب دریاچه ۷۷۹٫٦۰ متر — میزان‌سطح دریاچه د رارتفاع معمولی‌آب ۱٤۵ کیلومتر مربع — حجم کل مخزن ۱۳۵۰ میلیون متر مکعب—حجم‌مفیدمخزن۱۱۵۰ میلیون متر مکعب — نیروگاه های ایران و شوروی ٤٤هزار کیلووات — نوع سد: خاکی باهسته خاك رس — طول سد در قسمت تاج ۹٤۵ متر ، حداکثر ارتفاع ۳۸ متر — ساختمان سرریز از بتون مسلح—دریاچه‌های‌سرریز٤عدد

سد انحرافی میل ومغان

● سد انحرافی میل و مغان در یك کیلومتری غرب اصلاندوز در ابتدای دشت‌مغان ایران و دشت میل شوروی برروی رودخانه ارس ساخته شده و بهمین مناسبت این سد میل و مغان نامیده شده‌است. فاصله این سد از سد ذخیره‌ای ارس ۲۵۰ کیلومتر میباشد.

بااحداث سد میل‌و مغان‌و کانال اصلی آن بظرفیت ۸۰ مترمکعب در ثانیه شبکه‌آبیاری مربوطه در مرحله نهائی ۹۰ هزار هکتار از اراضی دشت مغان رابزیرکشت‌خواهد برد.

مشخصات سد انحرافی میل و مغان

● نوع سد بتونی‌بادیواره‌های خاکی . عرض سد در تاج ۷ متر — عرض سد در کف ۳٤ متر — ارتفاع‌سدازکف رودخانه ۸٫۵ متر — طول دیواره سد درساحل راست (ایران) ۱۱٤۰ متر— طول‌دیوارسد درساحل چپ (شوروی) ۱۸۵۰ متر— تعداد دریچه تخلیه ٦ عدد— حداکثر تراز آب پشت سد ۱٤۲٫۵ متر از سطح دریای آزاد.

خلاصه طرح و هدف از اجرای آن

● باتوجه به‌نتایج درخشانی که از اجرای طرح عمران دشت مغان در مساحت ۱۸۰۰۰ هکتار محدوده شبکه آبیاری فعلی دشت مغان بدست آمده است برای استفاده مشترك از آب رودخانه ارس لزوم‌ایجاد شبکه آبیاری وسیعتری برای آبیاری اراضی بیشتر مورد توجه قرار گرفت در نتیجه طرح ساختمان سد انحرافی میل‌ومغان تهیه و باجرا گذارده شد.

● بااتمام ساختمان‌سدانحرافی میل و مغان دولت ایران توانسته است از میزان ۸۰متر مکعب در ثانیه آب سهمی‌خود باایجاد شبکه آبیاری جدید استفاده نموده و حدود ۷۲ هزار هکتار از اراضی را که تاکنون بصورت لم‌یزرع و بلااستفاده باقیمانده بود ، موردبهره‌برداری قرار دهد.

ایجاد این شبکه جدید در نحوه آبیاری ۱۸۰۰۰ هکتار از اراضی زیر شبکه نیز فراهم کرده و مشکلات آبگیری تابستانه راکه تا قبل‌ازاجرای طرح موجود بود ، مرتفع ساخته است.

شبکه آبیاری

● بااجرای طرح شبکه‌بزرگ آبیاری مغان مساحت اراضی زیرکشت تا حدود چهاربرابر میزان فعلی افزایش خواهد یافت و در نتیجه همه ساله مقدار متناسبی برتولیدات کشاورزی کشورافزوده‌خواهد گردید. از ۷۲ هزار هکتار اراضی جدید که با احداث‌سد مخزنی ارس و سد انحرافی آن بزیر کشت رفته است حدود ۱۸۰۰۰ هکتار آن بوسیله پمپاژ و بقیه بصورت ثقلی آبیاری خواهد شد.برای منطقه‌پمپاژ ۸ ایستگاه تلمبه‌زنی پیش‌بینی گردیده که کلیه ۱۸۰۰۰ هکتار اراضی مورد نظر را آبیاری خواهد کرد.

شبکه آبیاری مغان از نظر اجرای کار به قطعات مختلف تقسیم گردیده است . قطعات مزبور شامل : کانالهای اصلی و شبکه آب‌رسانی و غیره میباشد که بیش از نیمی از عملیات ساختمانی شبکه مزبور بپایان رسیده است.

● در حال حاضر شبکه‌موجود مغان مستقیما از رودخانه‌ارس آبگیری میشود. این نوع آبگیری در مواقع کم آبی اشکالات فراوانی بوجود میآورد که با ساختمان شبکه جدید و آبگیری از سد انحرافی کلیه اشکالات موجود برطرف خواهد شد.

میزان نیروی برق و اعتبارات

● از قدرت مولدها ۲۲۰۰۰ کیلووات واز تولید برق سالیانه ۸۸ میلیون کیلووات درساعت سهم ایران میباشد . سهم ایران در هزینه ساختمان سد ۳۱۰۰ میلیون ریال و در هزینه شبکه آبیاری ۲۵۰۰ میلیون ریال است.

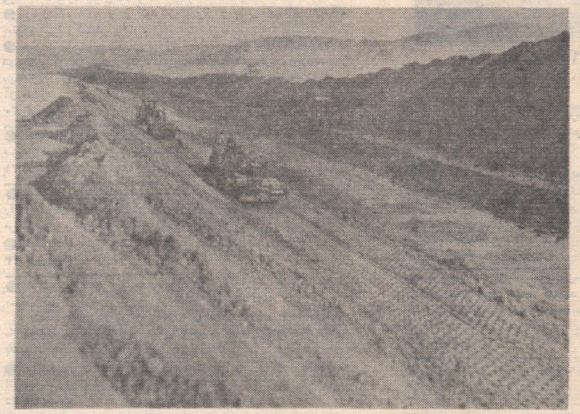

حفر کانال اصلی از شبکه جدید آبیاری دشت مغان

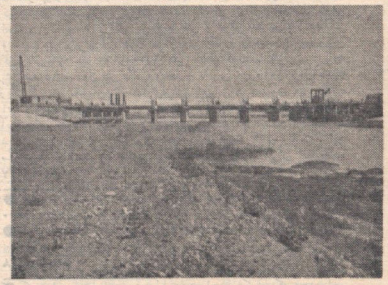

سد انحرافی میل و مغان

روزشمار انقلاب سفید

۶ بهمن ۱۳۴۱

روز یکه شاه و مردم با یکدیگر

روزشمار انقلاب سفید

۱۲ اردیبهشت

● چند درمانگاه مجهز و نوبنیادتوسط سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی در نقاط « درجه‌پیاز » ـ « دستجرد » در اصفهان ، حسین‌آبادسوگند در کردستان ـ ملک‌کندی در آذربایجان شرقی ـ تازه‌کند در ماکو ـ تازه‌شهر و فروزق و کشاورز در آذربایجان‌غربی افتتاح شد .

۱۳ اردیبهشت

● در اصفهان ساختمان ۲ مهد کودك برای مراکز تجمع و زندگی زنان کارگر شروع گردید .

۱۵ اردیبهشت

● در پیشگاه شاهنشاه آریامهر کنگره بین‌المللی المپیك افتتاح شد. در این کنگره بزرگ نمایندگان ۱۲۳ کشور مختلف شرکت دارند.

۱۶ اردیبهشت

● از خیابان ۳۰ متری و پل عباس‌آباد رفسنجان بهره‌برداری شروع گشت .

● فروشگاه شرکت تعاونی کارمندان دربار شاهنشاهی در خیابان پاستور در محل املاك و مستغلات پهلوی گشایش یافت .

۱۷ اردیبهشت

● بهره‌برداری از منبع نفت کوروش آغاز گردید .

۱۸ اردیبهشت

● اولین کلنگ احداث خیابان شمالی ـ جنوبی کرمان که دارای ۳۵۰۰ متر طول میباشد و با ۱۰ میلیون ریال ساخته میشود بزمین زده شد .

● قرارداد ۹ر۱ میلیون دلاری بین شهرداری تهران و چکسلواکی به امضا رسید . بموجب این قرارداد شهرداری مبلغ یك میلیون و ۹۰۰ هزار دلار از چکسلواکی ماشین‌آلات و وسائل رفت‌وروب و آتش‌نشانی خریداری میکند .

۱۹ اردیبهشت

● دومین مولد برق به ظرفیت ۸۲ر۵۰۰ر۰۰۰ وات که ۱۳۷ تن وزن دارد وارد تهران شد و به فرح‌آباد انتقال یافت .

● آموزشگاه شبانه‌روزی کودکان شیراز و بخش هسته‌ای دانشگاه پهلوی شیرا زگشایش یافت .

● عملیات ساختمانی اجرای پروژه احداث مرکز اداره کل‌کشاورزی شهرستان کرمان شروع شد . این‌ساختمان ۵۵۰۱ متر مربع‌وسعت‌ودو طبقه زیر بنا دارد وه جموعا ۵ر۶۰۰ر۰۰۰ ریـال مخارج ساختمان آن میشود .

۲۰ اردیبهشت

● اعتباری به مبلغ ۱۳ر۱۲۵ر۰۰۰ ریال برای ساختمان ۲۱ واحد صنعتی در شهر تبریز تامین شد .

۲۱ اردیبهشت

● علیاحضرت فرح پهلوی اسناد مالکیت ۷۰ هزار خانوار زارع را در شیراز بین نمایندگان زارعین تقسیم کردند . این اسنادبراساس مرحله اول و دوم اصلاحات ارضی تقسیم شد .

● قرارداد فروش نفت ایران به‌بلغارستان به امضا رسید .

۲۳ اردیبهشت

● شاهنشاه آریامهر خطاب به نماینده خبرگزاری آلمان ، سیاست مستقل ملی ایران را تشریح کردند و فرمودند :

« اتحادیه‌های دوستی با کشورهای دیگر بسیار خوبند ولـی ما نمیتوانیم کلا به آنها متکی باشیم ، باید به خودمان متکی باشیم . »

● در حضور شاهنشاه آریامهـرقسمت سواری‌سازی کـارخانجـات اتومبیل سازی ایران ناسیونال افتتاح شد .

۲۵ اردیبهشت

● در پیشگاه شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران سد فرحناز پهلوی (در محل لتیان) افتتاح شد. این سد در ۳۵ کیلومتری شمال شرقی تهران ساخته شده و از نوع سدهای بتونی است . ارتفاع سد از کف پی ۱۰۷ متر و عرض سد در بالا ۴۵ متر و حجم بتون‌ریزی آن ۷۸۰ هزار متر مکعب و مجموع بتون‌ریزی کل تاسیسات سد ۱ر۰۰۰ر۰۰۰ متر مکعب است . ظرفیت دریاچه پشت سد ۹۵ میلیون متر مکعب ومخارج تاسیس آن ۳ر۰۰۰ر۰۰۰ر۰۰۰ ریال گردیده .سد فرحناز پهلوی‌برای تامین ۸۰ میلیون متر مکعب آب آشامیدنی و ۵۲ میلیون کیلووات برق و ۱۶۰ میلیون متر مکعب آب برای مشروب کـردن زمینهای زراعتـی ورامیـن احـداث شده و برای این امر یك تونل ۹۵۶ متری ایجاد گردیده است . این سد توسط والاحضرت همایون رضا پهلوی ولیعهد ایران افتتاح‌شد.

۲۷ اردیبهشت

● عملیات ساختمانی تجهیز آموزشگاه خیریه فرح پهلوی شیراز با ۳ر۰۰۰ر۰۰۰ ریال هزینه پایان یافت .

● قرارداد انتقال خط نیرو بطول ۳۶۰ کیلومتر از گنبد قابوس تا نوشهر به امضا رسید .

۲۸ اردیبهشت

● کوی فروغی بسطامی مشهد با ۱۴۵ واحد مسکونی که ۱۳۴ واحد آن ۱۱ اطاقه و ۱۱ واحد آن ۱۲ اطاقه است گشوده شد . این کوی در زمینی به مساحت ۴۵۰۰۰ متر مربع ساخته شده و ۲۳۰۰ متر آن زیربناست . مخارج هرخانه ۵۰۰۰ ریال میباشد . در این کوی مسجد ـ حمام ـ مهد کودك و درمانگاه ساخته شده و آلونك‌نشینهای شهر مشهد به این کوی منتقل خواهند شد .

۳۰ اردیبهشت

● قرارداد سدهای انحرافی و مخزنی شاپور اول برای تامین آب مشروب شهرستان مهاباد و آبیاری ۲۰۰ هزار متر مربع زمین های اطراف به‌امضا رسید. این سد برروی رودخانه مهاباد ساخته میشود.

● اعتبار تعمیر و مرمت مسجد شاه و چند اثر تاریخی دیگر در قزوین تامین شد .

۳۱ اردیبهشت

● به فرمان شاهنشاه در خوزستان دانشگاه بزرگی در سطح بزرگترین دانشگاه های ایران ساخته خواهد شد . این دانشگاه شامل دانشکده های فنی ـ پزشکی ـ علوم ـ ادبیات ـ دندانپزشکی و کشاورزی خواهد بود .

اول خرداد ۱۳۴۶

● مراسم اولین کلنگ ساختمان بانك کشاورزی در شهرستان کرج برگزار شد .

۲ خرداد

● قرارداد خرید سه دستگاه مولد برق گازی سیار بمبلـغ بیش از دویست‌وهفت میلیون و چهارصد وچهل وچهار هزارو هفتصد ریال بین وزارت آب وبرق و دو شرکت فرانسوی به‌امضاء رسید قدرت‌این دستگاهها برویهم بیست‌ودوهزارو سیصد کیلووات است که بمنظور تامین برق کارخانه سیمان درود و همچنین تامین کمبود بـرق در شهرستانهای استان اصفهان و شیراز مورد استفاده قرار خواهدگرفت.

● عملیات ساختمانی آموزشگاه روستائی و تاسیسات نوین کشاورزی علی‌آباد در کمین فارس پایان یافت و تحویل گردید .

۳ خرداد

● شاهنشاه ایران که میهمان دولت چکسلواکی هستند در فرودگاه پراك فرمودند : **«نظریات ما در باره لزوم حفظ صلح در جهان و هنربستی مسالمت آمیز میان کشور های بانظام‌های اجتماعی متفاوت یکی است .»**

● عملیات ساختمانی باشگاه ورزشی «رضا پهلوی» باگنجایش ۱۲ هزار تماشاچی پایان یافت .

۵ خرداد

● درمانگاههای جدید سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی درپول چالوس ـ کوهبنان و هرات مروست و بالانده در نطنز اصفهـان افتتاح شد .

۷ خرداد

● شاهنشاه در ضیافت صدراعظم آلمان فرمودند: **« برای انسان‌آزادی دیگری لازم است : آزادی ازگرسنگی ..ما باید همه نیرویی را که دراختیار داریم برای یك آینده بهتر ، برای انسانیت وهمه ملل جهان بکار بریم .»**

● ساختمان نوبنیاد آموزشگاه بهیاری یزد وابسته به جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران شروع بکار کرد .

● شاهنشاه آریامهر خطاب به دوهزار دانشجوی ایرانی مقیم آلمان فرمودند : **«ایران شما جائی است که کارهائی که اکنوندر آن انجام می‌گردد برای اکثریت است این اکثریت دهقانان ایران و بعد ازآنها کارگران وسایر افرادی که اجتماع را تشکیل میدهند ، میباشند دراین طبقه ممتاز ، طبقه‌یی خواهد بود که ازلحاظ لیاقت برسایرین امتیاز پیداکند ـ نبوغ ایرانی و ثروت طبیعی کشورمان بما اجازه میدهد پیشاپیش صفوف ممالك مترقی گام برداریم ـ شما مسئولیت بزرگی را که دارید باید از خلاص کنید.»**

۸ خرداد

● عملیات ساختمانی اجرای پروژه تاسیس مهد کودك درشهرستان اهواز آغاز گشت . این مهدکودك درزمینی بمساحت ۵هزارمتر مربع و برای پذیرائی ۲۰۰ کودك ساخته میشود .

۹ خرداد

● در اردکان یك درمانگاه و سه مدرسه ابتدائی گشوده شد .

۱۰ خرداد

● ساختمان فرودگاه بین‌المللی آبادان آغاز گردید . هزینه‌ساختمان این فرودگاه دویست میلیون ریال‌پیش‌بینی شده است .

● اعتباری بمبلـغ ۲ر۸۷۰ر۰۰۰ریال برای اجرای سه پروژه‌تولیدی در اصطهبانات فارس تامین شد.

۱۱ خرداد

● ساختمان کارخانه ماشین سازی تبریز شروع شد . برای ایجاد این کارخانه دولت چکسلواکی مبلغ ۳۰ میلیون دلار اعتبارداده‌است. کلاس کارآموزی کارگران کارخانه ماشین سازی نیز تشکیل شده و ۲۰۰ کارآموز دراین کلاسها مشغول کارآموزی هستند .

● ساختمان آسایشگاه حجاج ایرانی در مدینه آغاز گردید . هزینه ایجاد بنای مذکور در حدود یکصدوپنجاه میلیون ریال خواهد بود .

۱۳ خرداد

● ساختمان هنرستان جدید صنعتی درتهران پایان یافت . این‌هنرستان که در سه طبقه ساخته شده مخصوص کارگاههای اتومکانیك وکلاسهای درس میباشد وبرای تحصیل ۸۰۰ هنرجو گنجایش دارد . هزینه‌ایجاد این هنرستان ۳ر۰۰۰ر۰۰۰ ریال شده است .

● **عملیات ساختمانی اجرای پروژه احداث بولوار ۵کیلومتری مشهد شروع گردید . این بولوار ازایستگاه راه‌آهن مشهد تاکانج ملك‌آباد امتداد دارد .**

۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۳۴۶ ـ در پیشگاه شاهنشاه‌آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران سد فرحناز پهلـوی (در محل لتیان) افتتاح شد.

رهنمون ما بدوران تمدن بزرگ

٦ - نیروی دفاعی

باید وظیفه خود را در خلیج فارس روزبروز با عزمی بیشتر انجام دهیم

● «بازدید موسسات نظامی و آشنا شدن باافسران دلیر و غیور ایران و همچنین فرصت آشنائی باخانواده‌های آنها از نزدیك همیشه باعث خوشوقتی خاطر و آرامش قلبی من است. بخوبی میدانم شما افرادی که دراین سلك وارد هستید از روز اول پیش خود و خدای خود و مطابق سوگندی که یاد کرده‌اید در راه حفظ استقلال و تمامیت مملکت جان برکف گذاشته‌اید و خانواده‌های شما نیز مسلما در سرنوشت شما شریك هستند این آمادگی و این روحیه عالی باعث‌این میشود که خانواده‌های کادر افسران و درجه‌داران ارتش بتوانند وظایف خود را به‌بهترین طریق انجام بدهند.

... ارتش ایران پس از دوره‌های فتور بالاخره وارد دوره‌ای شده است که غیراز وسایل که هنوز ناقص است دوره‌های عالی علمی و روحی را می‌پیماید. ارتشی است منزه ، شریف ، خدمتگزار و در کادر افسری خود ارتشی است که همپایه عالیترین تعلیمات نظامی به‌چلو میرود.

.... امکانات ما درآینده بیشمار است، آنچه امروز در مملکت می‌بینید تازه اول کار ما است و بخواست‌خداوند درآینده هرروز باآهنگ سریعتری به‌پیش خواهیم رفت، پس ما درمقابل گذشته و استقلال و پاسبانی خود ودرمقابل امکانات فوق‌العاده آینده آنی نمیتوانیم از حفظ این‌مرزوبوم واین جامعه خودداری کنیم.

... ما توجه خود را به‌مرزهای مملکتمان ادامه‌خواهیم داد و بخصوص وظیفه تاریخی خویش و وظیفه ملی خود وازلحاظ ملی واقتصادی وظیفه دائمی خود را در خلیج فارس روزبروز باعزمی بیشتر انجام خواهیم داد.»

درضیافت‌شام‌خانوادگی افسران‌لشکر پنج‌پیاده‌گرگان ـ ۱۷ اردیبهشت ۴۳

ارتش ما باید ازلحاظ سازمانی و اداری و فنی به‌پایه عالی‌ترین تشکیلات نظامی دنیا برسد

● «امروز ارتش ما وارد مرحله‌ای شده است که بایدازلحاظ سازمانی و اداری و عمق معلومات فنی آن را پایه‌عالیترین تشکیلات نظامی دنیا بالابریم .

.... وظیفه ما این است تاجائی که بحیات اجتماعی‌و اقتصادی ملی ما لطمه‌ای نخورد آنی از تقویت نیروی‌دفاعی کشور غفلت نکنیم تا مبادا بعدها باردیگر پشیمان شویم‌و بازبگوئیم اگر زودتر جنبیده بودیم و پیش‌بینی کرده بودیم دچار پشیمانی نمیشدیم.

پس به‌همانگونه که سعی میشود قدرت‌مادی ارتش‌ایران بالارود،میکوشیم‌تاقدرت‌علمی‌ومعنوی‌آن‌نیزبالارود،وتشکیلات نظامی ما از لحاظ علمی و فنی و اداری بتواند نمونه عالی، جهت سایر تشکیلات مملکت باشد ودرهرجا که ممکن است از تجربیات و دانش شما نیز استفاده گردد. زیرا بامعلومات جدیدی که کسب کرده‌اید اطمینان دارم در هرشغلی که بعهده گیرید و درهرجا که خدمتی بشما ارجاع شود،میتوانید ترازگاه علمی و خدمتی و نیز روحیه شرافتمندانه سلحشوری سازمان‌های نظامی ما را بالا ببرید و وظیفه خود را به‌بهترین وجهی انجام دهید.»

درجشن فارغ‌التحصیلی‌دانشگاه جنگ ـ ۵ شهریور ۴۳

باید اسلحه را برای روز مبادا فراهم کرد

● «... پیشرفت‌های زیادی نصیب ما شده و حس میکنیم که این سازمان قوای مسلح ایران‌وارتش ایران پیایه‌ای میرسد که این مملکت شایسته آنست باز همانطور که در سالهای قبل گفتم از لحاظ مدیریت و از لحاظ فنون علمی نظامی هیچ دلیلی ندارد که ما مطابق بالاترین و بهترین تشکیلات دنیائی نباشیم.

از لحاظ فنی نیز با ترتیب کادر لازم و متخصص که روز بروز برتعداد آنها اضافه میشود باید سطح فنی خودرا بپایه لازم برسانیم. از لحاظ تجهیزات ، موقعی میشود کاملا بهره‌برداری کرد که از نظر فنی و اطلاعاتی مهیا و آماده باشیم، البته اصولا امیدوار هستم روزی را ببینم که دیگر احتیاجی باین تهیه‌هاوپیش‌بینی‌ها ومخارج، که از لحاظ نگاهداری یك نیروی مسلح شایسته و بخصوص تهیه سلاح لازم برای ما که فعلا لازم است، نباشد ومابتوانیم کلیه تلاشهای خود را در امور آبادانی و ساختمانی ورونق هرچه بیشتر اقتصاد خودصرف کنیم، ولی زنهار ازبی‌احتیاطی زیرا تا روزیکه در دنیا روابط ملل براساس‌زور و غافلگیری بنانهاده شده است مملکتی که دراین قسمت غفلتی بکندممکن است روزی دچار چنان پشیمانی بشود که دیگر دیر شده باشد و نه‌تنها یك قسمت از خاك خود بلکه حتی استقلال و تاریخ و هستی خود را از دست داده باشد، بهمان‌نسبتی که ما برای تامین صلح در دنیا و رسیدن بیك خلع‌سلاح عمومی و مطمئن میکوشیم تا آنروز باید متاسفانه بهمان نسبت از تقویت قوای دفاعی مملکت که البته صرفا برای حفظ حدود و ثغور و منافع ایران است فروگذار نکنیم. ما هنوز از لحاظ پیشرفت صنایع نظامی قدمهای زیادی‌باید برداریم.

... یکی از ضمانتهای استقلال و تمامیت ارضی مملکت خود را در اقتصادیات قوی میدانیم، فلسفه ما اینستکه‌اسلحه را باید فراهم کرد برای روز مبادا که برای دفاع از یك مملکت آباد و از یك مردم مرفه و آزاد و خوشحال بکار رود والا اگر تمام سلاح دنیارا جمع بکنیم برای دفاع‌ازیك مملکت مخروبه وازیك مردم ناتوان بیچاره و غیرآزادیعنی محروم از آزادیهای اولیه بشری و چیزهائی که امروزه حقوق بشر شناخته است چه فایده‌ای دارد ؟

در جشن فارغ‌التحصیلی دوره چهارم دانشکده عالی فرماندهی و ستاد مشترك و دوره هیجدهم‌دانشکده فرماندهی ستاد ـ ۷ شهریور ۴۴

کادر فنی و افسران باید دارای عالیترین تحصیلات نظامی و تجربیات علمی و فنی باشند

● «تاروزیکه دنیا بمرحله صلح اطمینان‌بخشی که براساس خلع‌سلاح عمومی در تحت کنترل صحیح ودقیق و ضمنا دنیائی براساس عدالت درارتباطات بین طبقات و تساوی در روابط بین ممالك نرسیده باشد ما در راه تقویت نیروی‌دفاعی خود دائما کوشا هستیم.

البته درهرسیاستی که اتخاذ میکنیم هدف نهائی همانا رسیدن باین آرزوئی است‌که فکر میکنیم آرزوی عموم‌ملل باشد وآن زندگی کردن درصلح و اطمینان و فراغ خاطر و صرف تمام نیروهای بدنی و فکری بشر در راه ترقی‌و تعالی و بهتر زندگی کردن است. براین اساس سیاستی را اعلام کرده‌ایم که سیاست احترام بسایر ممالك ، عدم مداخله در امور داخلی آنها ، زندگی کردن باهم و همکاری با همه برای رسیدن بهدف‌های بالاتری است که در آن مبارزه باجهل و بیسوادی، مبارزه باقفر ، مبارزه بامراض‌وهرگونه دردی است که باعث ابتلای عمومی مردم جهان بشود. از طرفی تا روزیکه بطور اطمینان‌بخشی باین هدفها نرسیم‌و عموم ممالك و ملل دنیا ازاین وضع اطمینان‌بخش برخوردار نباشند چاره‌ای نداریم غیرازاینکه بتقویت وتربیت‌فنی‌ونظامی هرچه بیشتر قوای مسلح خودمان تاجائی‌که اقتصاد مملکت اجازه میدهد بپردازیم ، سیاست ما که براساس صلح‌ودوستی و همکاری و همزیستی برقرار شده است و ما بآن سیاست مستقل ملی میکوشیم مستلزم خرج بیشتری در نگاهداری قوای مملکتی است.

... بهمان اندازه که تهیه سلاحهائی که بما اجازه دفاع از حدود و ثغور خود را میدهد لازم است می‌باید کادر فنی ارتش و افسران ارتش نیز از هردرجه ومقامی که باشند در امور مربوط بخود، در مسئولیت مربوط بخود، در فرماندهی مربوط بخود ، دارای عالیترین تحصیلات‌نظامی و تجربیات علمی و فنی باشند. البته سلاحی که برای دفاع از مملکت تهیه میکنیم و تجربیی که هردفعه در امر فراگرفتن فنون نظامی بشما میکنیم، هیچوقت برای تجاوز و دستبرد بکسی نخواهد بود، خوشبختانه ما احتیاجی باین قبیل سیاستهای ماجراجویانه نداریم.

... هیچوقت قوای مملکت را برای انضمام سرزمینی به‌وطن خود وارد عمل نخواهیم کرد، فقط میل داریم همه بدانند این سرزمین باستانی‌که سه‌هزارسال تاریخ مدون دارد بااین تمدن باستانی واین فرهنگ بشری سرزمینی نیست‌که بشود باآن شوخی کرد و نسبت به‌آن جسارت ورزید،فکر میکنم هرچقدر ما قوی‌تر و مهیاتر باشیم بهمان اندازه فکر خام سوء نیت نسبت به‌ایران کمتر میشود تا جائی‌که شاید اصلا فکر آن از بین برود، ای‌کاش میشد تمام وجوهی‌که امروز برای تقویت قوای مسلح خرج میشود خرج آبادانی روستاهای این مملکت بشود، خرج تاسیسات زیربنای این مملکت بیشتر ، و خرج توسعه تمدن و فرهنگ این‌مملکت بشود. ولی این کارها همیشه امکان‌پذیر است.»

درجشن فارغ‌التحصیلی دوره پنجم دانشکده فرماندهی عالی و ستاد مشترك ـ ۳ مهر ۴۵

... و تاکیدی دوباره

پرچمدار بزرگ حقیقت

« در تمام نقاطی که درایران ، امکان سد سازی هست ، باید مطالعه شود و آن سدها ، ساخته شود و اراضی زیر سد مورد استفاده کشاورزی با آخرین سیستم قرار بگیرد ... جائی که امکان سد نیست ، باید بوسیله‌ی حفر چاه‌های عمیق ، آب زیرزمینی مملکت را ، آنهم به مقدار حساب شده ، خارج کنیم و برای کشت و زرع استفاده بکنیم . حسابش دقیق است . حسابش حساس‌است. اگر آب را از مقدار مجاز بیشتر خارج کنیم در واقع خیانتی است که به نسل‌های آتیه کرده‌ایم ... »

« از پیام سالروز ششم بهمن در سال ۴۳»

پیش از این هم ، یکبار به یادآوری این سخن برخاسته‌ایم که در قلمرو هستی ، آنکه بساط نظم را در جهان بی‌افکنده ، برهرکار، مرزی نهاده است . مرزی که راه را برافراطها و تفریطها ، بسته است و به آنان که در کار رهبری هستند ، آئین هستی را باز نموده است .

شاید ، در برهای خاص از زمان ، کسانی پایه عرصه‌ی زندگی نهند که به‌گستن مرزها ، امید بسته و دل به اندیشه تجاوز ، گرم داشته باشند . در این مرحله ، همواره ، از میان توده‌ی عظیم آدمیان ، ابرمردی برمیخیزد و از نیروی خود ، و توان خود در راه ستیز با اینان ، سود میبرد تا حقیقت را ، چون آفتاب، جاری سازد و دستان متجاوز را ، که به آلودن مرزهای اهورائی، کین بسته‌اند ، از ارتکاب باز دارد . در باور این روش‌اندیشان پاکدل ، حقیقت ، مرزی ندارد . و تنها حقیقت است و عدالت که مرز آن را میتوان در تمام سطوح ، واز بعدهای گونه‌گون، گسترش داد . درباور این بزرگمردان ، حقیقت ، به نوری جاوید میماند که همزاد انسان است . و با او زاده شد ، و آن گاه که تبار انسان ، با آخرین طپش نبض‌هستی، از لوح‌پاك شود ، به دیاری دیگر می‌شتابد . اما همواره ، زنده و جاوید است . و در موجودیت، مرزی و زمانی نمی‌شناسد . هم در گذشته مجال جلوه‌گری میباید و هم در امروز ، و هم در روزگاران آینده . و درباور اینان ، همواره ، انسان ، باید آنگونه بزید که دیگران ، و حقوق آنان ، مورد نظر باشد . دیگرانی در حصار امروز و فردا . و در روزگار ما ، برچم این حقیقت‌جوئی ، بدست رهبری بزرگ چون شاهنشاه آریامهر است . شاهی که از هم‌اکنون ، نگران آینده ایران زمین است . شاهی که اندیشه مردان و زنان آزاده ایران امروز ، و نسلهای فردا را دارد ، و سخن او ، از سرچشمه‌ی همین باور اهورائی میشوند . و هشداری است برای آنان که حرمت مرزها را نگهدارند. زیرا که دیگران ، و آیندگان میراثداران طبیعت هستند و چون ما ، نیاز به جانمایه‌های تلاش هستی دارندو این نبودار بینش‌روش رهبر بزرگ ایران است .

هخامنشی ها و یونانیان

بقیه از صفحه ٤

در زمان‌های قبل از تاریخ ، چنانکه منظومه‌های « هومر » نشان میدهد یونانیان برای خود یك انسان اعلی ـ یك انسان کامل بصورت ایده‌آل ساخته بودند که صفات و خصائل خارق‌العاده و فوق بشری داشت و از لطف و عنایت خاص آسمانی برخوردار بود ، گرگنون کوروش بزرگ را چنین مقامی بخشید .

بعدها گسترش تمدنشان ، براساس جمهوریت این ایده‌آل را کمابیش در مرتبه دوم قرار داد ، اما چندی بعد ، باز این موجود ایده‌آل در وجود اسکندر بازگشت و بی‌شبهه در فواصل مختلف تماس با تمدن ایران وساطت ایران مانع از آن شد که این تصور و این برگزیدن یك فرد کامل ایده‌آل برای ستایش‌های روحی و معنوی فراموش شود .

اما ایرانیان هیچ نوع تمایل و رغبت برای پیروی از یونانیان و متاثر شدن از تمدن آنان نشان نمیدادند و از آن بیمی نداشتند . باز بودن مرزهای امپراطوری برای مسافران خارجی این حقیقت را اثبات میکند ، ازجمله ، مسافرت‌های معروف هرودوت است که تقریبا بلافاصله پس از جنگ‌های « مادی » بصورت یك بیننده و سیاح دقیق ، کشورهای امپراطوری را پیمود . بازرگانان نیز به آسانی و آزادانه وارد این سرزمین‌ها میشدند و در آن پول و ثروت بدست می‌آوردند .دربار شاهی نیز هنرمندان وصنعتگران یونانی را با حسن استقبال میپذیرفت .بعض پیکره‌ها و مجسمه‌های شوش و پرسپولیس آشکارا از نفوذ هنری صنعتگران یونانی حکایت میکنند، بنابراین جای تعجب نیست که گروهی از مردم اصیل و اشرافزادگان ایران حتی عده‌ای از شاهزادگان و حکمرانان این کشور با دختران یونانی که از غرب آسیای صغیر آمده بودند ، زناشوئی کردند .

اما عمیق‌ترین وقاطع‌ترین مایه نفوذ ایرانیان در روحیه‌یونانیان مسئله مزدوران بود .

در یونان که طبعا در نتیجه جنگهای بی‌امان و پیاپی فقیر و ازهم گسیخته شده بود ، مردمی که حاضر بودند جلای وطن و مهاجرت کنند فراوان بودند و اینان خواه درسایه ذوق ماجراجوئی و یا برای تامین معاش خود از شهر و کشور خود چشم می‌پوشیدند و راه میافتادند ، اینان غالبا از سپاهیان و مردان جنگی و یا بطور کلی از کسانی بودند که بافنون جنگی آشنائی کامل داشتند ، و از این لحاظ در دنیای آن روز کم‌نظیر بودند از حیث تندرستی و زورآوری و نیز از نظر تاکتیك در درجه اول قرار داشتند . ایران این افراد روزگران شده از میهن خود را با آغوش باز می‌پذیرفت ، در ارتش شاهنشاه یا در نیروهای جنگی ساتراپ‌ها امکان استخدام با بهترین شروط به آنان میداد ، پول فراوان نیز به آنان داده میشد و از این راه بجویی فریفته و مجذوبشان میساخت ،این‌سربازان مزدور ، گاه خوب کار میکردند و شجاعانه میجنگیدند اما بطور کلی بی‌اعتنائی سرباز مزدور به اصل موضوعی که معاش را تامین میکرد ، گاه به بهای جان او تمام میشد ، و این چیزی است که همه زمان‌ها و در همه کشورها بوده است .

در نتیجه این مهاجرت‌ها ، یونان که ازدلاورترین مردان خود بی‌بهره میشدروبه زوال رفت اما برای ایران نیز این مزدوران موجب لیرومندی واقعی نمیشدند زیرا بارها اتفاق افتاد که این سربازان مزدور در طغیان یك ساتراپ یا در فرونطلبی های یك‌رقیب شرکت جستند و اسباب زحمت شدند .

چنین بود وضع یونان با کشور بزرگی که خواب و آرام او را سلب کرده بود .

خبرهای جشن از داخل و خارج

تجهیز هتل‌ها و متل‌ها

بی‌شك درجریان برگزاری مراسم پرشکوه جشن شاهنشاهی ، مهمانان بسیاری از گوشه و کنار جهان به ایران روی‌خواهند آورد و پذیرائی از چنین مهمانانی احتیاج به کادری ورزیده و هتل‌ها و متلهائی درخور شان و مقام امروز ایران دارد .

تعداد توریست‌ها و هیاتهائی که بطور غیررسمی برای شرکت در جشن شاهنشاهی ، از بیش از ۵۰ کشور جهان ، روانه ایران خواهند شد از هر جهت بی‌سابقه است و بدین‌لحاظ تدارکات توریستی وسیعی برای پذیرائی این عده‌درنظر گرفته شده است .

یك مقام جلب سیاحان بخبرنگار ما گفت درحال حاضر تهران در شرایطی بالاتر از دیگر پایتخت های کشورهای خاورمیانه برای پذیرائی از گروههای‌مهمانان قراردارد . هم‌اکنون‌تعدادی هتل و متل جدید که ازهر جهت مدرن میباشند به‌هتل های سابق اضافه شده و همچنین تعدادی ازهتل‌های سابق توسعه یافته و مدرن شده‌اند . درضمن‌باید تعداد زیادی پانسیون و اطاق‌های مجهز را که میتواند مورد استفاده توریست‌ها قرار بگیرد باین مکانها اضافه‌کرد. وچنین مکانهایی درشهرهای عمده‌ای نظیر اصفهان ــ شیراز ــ مشهد و تبریز نیز احداث شده است .

اکثر هتل‌های تهران دارای سیستم تهویه‌مطبوع «ارکاندیشن» ــ استخرشنا وباغ‌هائی هستندکه‌به‌عنوان رستوران هتل مورداستفاده واقع‌می‌شوند. و از اینگونه هتل‌ها منظره کوههای باصفای البرزبخوبی‌مشاهده می‌شود .

هتل شاه‌عباس دراصفهان مایه افتخار ایران است‌زیرا بیش از هر چیز شبیه بیك موزه آثار هنری ایران میباشد .

شرکت‌های هواپیمائی بین‌المللی که اغلب آنان برنامه‌های پرواز به تهران دارند موافقت کرده‌اند که بخاطر برگزاری جشن‌ها در نرخ‌های سفر خود بتهران تخفیف قائل شوند . ازاروپا بوسیله قطار نیز میتوان رهسپار ایران شد .

افرادی‌که باینطریق‌راهی ایران می‌شوند ابتدا به‌تبریز وارد میگردند و سپس از تهران و سایر شهرهای ایران بازدید خواهند کرد.

گزارشی از بندر بوشهر

تجلی دیگری از همکاری مردم و سازمانهای دولتی

برای تسریع درکارهای آبادانی وساختمانی

گزارشی داریم از بندر بوشهر، شهردار این شهرستان « داریوش معینی » طی نامه‌ای که برای روزنامه جشن شاهنشاهی فرستاده ، کارهای ساختمانی بندر بوشهر راشرح داده است . ما عین‌نامه‌شهردار بندر بوشهررا که حاوی فعالیت‌های‌آبادانی آن شهرستان است در زیر میآوریم .

دبیرخانه روزنامه جشن شاهنشاهی ایران

بنام یك ایرانی ، این ابتکار درخشان ، را تبریك میگویم و آرزومندم، درخدمتی‌که برای‌نمایش شکوه و عظمت جشن های دو هزار و پانصدمین سال بنیادگذاری شاهنشاهی ایران بعهده گرفته‌اید ، بیش‌از پیش موفق باشید .

این روزنامه ، اوراق تابناك گذشته را ، با پیروزیهای‌درخشان عصر انقلاب سفید ، در کنارهم بخوبی معرفی مینماید و بما عظمت گذشته و بزرگی عصری راکه آغاز شده یادآوری میکند.

در سراسر کشور ، تمام مردم ، همانطور که اراده شاهنشاه آریامهر است ، به جنبش درآمده‌اند ، تا با کارنامه پیشرفت‌ها و فعالیت های عمرانی‌باستقبال‌جشن های شاهنشاهی بیایند . و من‌هم مثل صدها هزار نفرهم‌وطن خود ، ازطریق‌روزنامه جشن شاهنشاهی ایران ، به جریان این فعالیت‌ها آشنا میشوم . وبقدری مطالعه این خبرها و گزارشها شوق‌انگیزبوده‌که باعث شده من‌هم درصدد برآیم‌گوشه‌ای ازفعالیت و جنب‌وجوشی راکه در محیط‌خدمت خود می‌بینم و برتمامی شئون شهر حکم‌فرماست بنویسم ، تا اگرارزش چاپ داشت نام بندر بوشهر نیز ،در آن روزنامه گرامی ، بافتخارجشن شاهنشاهی ایران ، ثبت‌گردد.

★

جاده های طولانی راکه‌بطرف جنوب شهر ، پشت سرنگذارید ، کرانه‌های زیبای خلیج فارس‌نمایان میشود ، و آنجا ، درمیان آبها ، بربیشه‌فرنگی خشکی ، شهری زیبا با فضای باز ، ایستاده است ، این شهر زیبا ، خوشنام و تاریخی و قهرمان ، بندر بوشهر است. شهری که بدنبال یك دوران رکود از خواب بیدار شده است و با شتاب‌نو میشود . و امروز ، باشتاب بیشتر خودرا برای شرکت‌در جشن‌فرخنده دو هزار و پانصد سال شاهنشاهی ایران آماده میکند ــ برنامه های عمرانی به سرعت ، و یکی پشت‌سر دیگری رو بانجام است . و آرزوی دیرین مردم ، با پشتکار و فعالیت شبانه روزی سازمان های اداری، و با همکاری خودمردم ، جامه عمل میپوشد .

تابش آفتاب طلاگون جشن های شاهنشاهی ، آغاز بهره‌مندی مردم بوشهر از تلاش سازنده خود میباشد از هرنقطه شهرکه بگذرید میبینید، مردم با سرعت در کار نو سازی هستند ، خانه‌میسازند ، دیوارخانه‌هاشان را رنگ میکنند ، کوچه و محله رابرای‌جشن آماده‌مینمایند، مغازه‌ها بهداشتی میشود ، و در تمام شئون زندگی روزانه شهر تدارك استقبال جشن شاهنشاهی گسترش یافته . برای استقبال ازجشن‌تاکنون چهار مدرسه و دو موسسه آموزشی ساخته شده . انجمن شهر وشهرداری به آرزوی چندین ساله مردم بوشهر، جامه عمل پوشانیده و خیابان‌صفوی که یکی از خیابانهای پررفت‌وآمد شهر است و سالها بصورت مخروبه باقی مانده بود به سرعت اسفالت میشود تا برای جشن‌ها آماده گردد .

میدان زیبائی دربلوار پهلوی که خیابان اصلی شهر است بنام کوروش کبیر ساخته و پرداخته میگردد . جدولهای خیابان بسرعت مرمت میشود . خیابان ها لکه ــ گیری شده فضای سبز چنانکه شاهنشاه آریامهر ، درسفر اخیر تاکیدفرمودند ، دردست توسعه‌است. و صدها کار عمرانی دیگر درحال انجام‌است.

بازاریان بوشهر ، پیشقدم‌شده‌اند و بااوشاد شهرداری سقفهای کهنه و پوسیده را برداشته وباساختن سقفهای مدرن به‌استقبال جشن شتافته‌اند .

جنب و جوش مردم و بخصوص پیشه‌وران واصناف ، تماشائی است. ونام جشن شاهنشاهی بکارگران نیروی مضاعف داده و باسرعت بیشتر سنگ برروی سنگ می ــ گذارند . اینها شمه‌ای ازفعالیت و جنب وجوشی است که دربندر بوشهر برای‌العین مشاهده میگردد واز احساسات و صمیمیت وصداقت مردم دراستقبال جشن شاهنشاهی‌نور امید دردل بیننده میتابد .

ساختن سد ساحلی، یکی از آرزوهای دیرینه مردم بندر بوشهر بود، واکنون به میمنت جشن ، شهرداری قرارداد ساختمان آنرا، منعقد کرده و کار ساختمان سد آغاز شده، وباتمام آن ، دیگرآب دریاداخل شهر سرازیر نخواهد شد .

فعالیت ساختمان کارخانه و تاسیسات صنعتی در شهر آغاز شده که خود طلیعه دوران نوی از پیشرفت برای بندر بوشهر بشمار میآید.اکنون هشتاد درصد کارهای عمرانی بندر بوشهر کدر برنامه بود برای جشن های شاهنشاهی پایان یابد ، انجام گرفته‌است. و برگت‌برگزاری جشن شاهنشاهی همانطور که تمام سطح مملکت را پوشانده و نوسازی همه جانبه در اقصی نقاط نیز بچشم میخورد، بندر بوشهر را نیز برخوردار ساخته .

این گوشه‌ای از برنامه های نوسازی سایر موسسات و سازمان ها بمناسبت جشن شاهنشاهی است که در دست اجراست.

۱ ــ ساختمان شرکت ملی نفت در زمینی بمساحت ۹۱۳ مترمربع

۲ ــ ساختمان کتابخانه عمومی‌در زمینی به مساحت سه هزار متر مربع.

۳ ــ ساختمان هنرستان صنعتی پسران ،در زمینی به مساحت ۶۱۱۸ متر مربع.

۴ ــ ساختمان هنرستان ،صنعتی دختران ، در زمینی به مساحت ۱۶۴۵۰ مترمربع.

۵ــ ساختمان استادیوم سرپوشیده، ورزشی در زمینی بمساحت۳۵٫۷۷۰ مترمربع .

۶ ــ بنای سازمان بیمه های اجتماعی ، در زمینی بمساحت ده‌هزار متر مربع.

۷ ــ خانه های سازمانی‌جمعیت شیروخورشید سرخ ایران ، در زمینی بمساحت ۵۰ هزار متر مربع .

۸ ــ بنای درمانگاه و خانه‌های سازمانی بهداری کل ، درزمینی بمساحت ده هزار متر مربع.

۹ ــ خانه پیشاهنگ در زمینی بمساحت ۹هزار مترمربع.

شهرداری بندر بوشهر نیز،که از همکاری صمیمانه انجمن شهر برخوردار است توفیق اجرای ۱۶ برنامه ، در نوکردن شهر داشته است که فهرست‌وار ، ازین قرار است:

۱ ــ تعمیر وترمیم دو قسمت ساحلی غربی .

۲ ــ لکه‌گیری اسفالت خیابان های شهر .

۳ ــ خاکبرداری و تسطیح پیاده‌رو خیابان ششم بهمن

۴ ــ دیوارکشی و نرده گذاری اطراف پلاژ شهرداری .

۵ ــ دیوارکشی و نرده گذاری اطراف‌تعمیرگاه شهرداری وساختن یکباب انبار .

۶ ــ نصب دال‌بتونی روی‌جدول خیابان های بوشهر .

۷ ــ دال گذاری اطراف فلکه جلو داروخانه شبانه روزی

۸ ــ فرش موزائیك پیاده‌روسمت شرق بیمارستان ۲۵ شهریور .

۹ ــ تسطیح جاده و پیلاژو جفره .

۱۰ ــ شن ریزی و تسطیح جاده بهمن.

۱۱ ــ تسطیح جاده امامزاده

۱۲ ــ لاروبی‌جدول پشت‌عمارت شهرداری .

۱۳ ــ جدول سازی خیابان صفوی (در دست اقدام)است.

۱۴ ــ احداث جایگاه‌اتوبوسها یالوله و پوشش‌ازورق.

۱۵ ــ نصب جدول های دو طرف خیابان ساحلی واطراف مجسمه .

اما محیط گرم و سرشار از شادی و جنب و جوش مردم بندر بوشهر به حدی‌است که روح‌جشن و شادمانی دو هزار و پانصدمین سال آئین شاهنشاهی ایران ، چون تبسم آفتاب ، بر چهره آنها نمایان است.

باتقدیم‌احترام ــ شهردار بندر بوشهر
داریوش معینی

بازماندهای جشن شاهنشاهی در دوران تیموری

فیلمهایی از رقصهای محلی

وزارت فرهنگ وهنر به مناسبت جشن شاهنشاهی و به منظور احیای بخشی از هنر فولکلوریك ایران تعدادی فیلم رنگی پانزده دقیقه‌ای از رقصهای محلی بجنوردی ، کردی ، ترکمنی و سماع دراویش تهیه کرده است که هنرمندان با جشن شاهنشاهی درسراسرکشور به معرض نمایش درخواهد آمد . کارگردانی این فیلمها ، به سبکی تازه و گویا و با تکنیکی جالب ، توسط سهراب شهیدثالث انجام شده. هر رقص دکور جداگانه‌ای دارد که با ماهیت و منشاء رقص هماهنگی پیدا می‌کند و فضای بومی و خاص منطقه را نشان می‌دهد .

قرار است از رقصهای ایرانی ، جشنواره زنده‌ای هم در جشن شاهنشاهی ترتیب داده شود .

آماده سازی بناهای بزرگ تاریخی

همانطور که قبلا هم اطلاع دادیم وزارت فرهنگ و هنربه‌سرعت مشغول تعمیر و آماده‌سازی ابنیه تاریخی شهر شیراز است که مسافران خارجی و داخلی بتوانند درایام اقامت خود در شیراز به شکل‌بهتری از این ابنیه زیبا و برجسته دیدن کنند .

قسمتی از برنامه آماده سازی ابنیه تاریخی به شرح زیراست :

۱ ــ در مسجد جامع عتیق

خاك‌برداری از بام مسجد ، پابندی و نم‌گیری و ترمیم‌سنگفرش به عمل آمده است .

۲ ــ در حافظیه

تجدید سنگفرش محوطه آرامگاه ، ترمیم سنگهای مرمر سکوی آرامگاه ، کاشیکاری و رنگ‌آمیزی کلی بنا ، تعمیر دیوارهای‌اطراف وگلخانه ، تامین روشنایی کامل و فنی بنا و تجدید چمن‌کاری انجام وبرای ایام جشن آماده خواهد بود .

۳ ــ درمدرسه خانه

دراین مدرسه که از آثار مهم دوره صفویه است ، پی‌بندی و کلاف‌کشی بنا ، ترمیم قسمتهایی از نمای صحن ، محوطه سازی و تنظیف عمومی انجام خواهد شد .

۴ ــ دربند امیر

این سد پاپرجا و محکم ، از آثار امیر عضدالدوله دیلمی است که خرابیهایی‌برداشته بود . قرار است با پابندی سنگ‌چین ، کلاف‌کشی اطراف بنای سد ، سنگکاری طاقها و دست‌اندازها این بنای مهم و معتبر قرون اولیه اسلامی تعمیر گردد .

در دیوانخانه کریمخانی

درمورد این بنای زیبا و بزرگ عهد زندیه که تا چندی پیش مورد استفاده پست وتلگراف شیراز بود تعمیراتی انجام می‌گیرد و سپس به صورت موزه درمی‌آید . در برنامه ، مرمت سقف و پوشش ایوان ، تعمیرات استحفاظی و کفسازی ، مرمت داخلی و نم‌گیری ، تعمیرات ازاره‌ها ، مرمت دیوارها و کفسازی بنا پیش‌بینی شده است.

درمسجد نو

درمسجد نو که از ابنیه مهم عهد اتابکان فارس است و درحال از بزرگترین مساجد شیراز به شمار میرود تعمیراتی به شرح زیر انجام می‌شود : پابندی و سپك کردن بام ، کلاف‌کشی بنا ، مرمت آب‌نما و کفسازی ، تعمیر سردر مسجد ، تعمیر طاق جنوبی و شمالی صحن و ترمیم قسمتی از نما و کاشیکاری آن .

روزنامه جشن شاهنشاهی ایران
نشریه مخصوص وزارت اطلاعات
این روزنامه طی ۱۰۰ شماره همراه با جراید کشور و برابر با تیراژ کلیه روزنامه ها چاپ و منتشر می‌شود .
تهیه و تنظیم زیر نظر : ایرج نبوی